

Groen van Toen

door Henk van de Bunt

Zoals ieder jaar zijn er op Open Monumentendag, dit jaar op zaterdag 8 september, weer tientallen interessante objecten opengesteld. Het thema is dit keer Groen van Toen en dat betekent dat niet alleen bouwwerken, maar ook tuinen en parken hun deuren hebben geopend voor het publiek.

Voorzitter Maria Limborgh van het lokale Biltse comité: 'Bij veel monumenten denken we vooral aan gebouwen, maar de omgeving is van minstens even groot belang. Dat ligt helemaal voor de hand bij buitenplaatsen, waar tuinen en parken een onlosmakelijk onderdeel vormen van het geheel. 'In De Bilt zijn Sandwijk, Eyckenstein, Roverstein,

Jagtlust en Huize Voordaan daarvan indrukwekkende voorbeelden'.

Gewoon

Ook veel 'gewone huizen' beschikken over een bijzondere tuin, zoals de tuin van de familie Baas in Westbroek. Soms werd de tuin zelfs in huis gehaald, zoals te zien is bij huize Welgelegen in Groenekan, met

het heel bijzondere stucwerk met beplanting in de serre. Begraafplaatsen waren ook plaatsen met bijzonder groen geplaat, plaatsen om tot rust en reflectie te komen. Op begraafplaats Brandenburg in Bilthoven geven beheerder Sjon Bos en Laura Fokkema die dag om 12.00 en 14.00 uur rondleidingen op deze bijzonder mooi aangelegde groene begraaf-

plaats. Het oudste gedeelte werd in 1900 in gebruik genomen. Ook parken als het van Boetzelaerpark hebben die rustgevende functie.

Kooi

De eeuwenoude eendekooi, die Natuurmonumenten met veel vrijwilligers de afgelopen 5 jaar al voor een groot deel heeft gerestaureerd, kan in de periode tussen april en november in het weekend van de laatste week in de maand onder begeleiding worden bezocht. In september en mei is dat zelfs ieder weekeinde mogelijk. Geert Boorsma uit Hollandsche Rading en collega-vrijwilligers verzorgen voor Natuurmonumenten daar geregeld rondleidingen. Op aanstaande Open Monumentendag is dat van 10.00 tot 16.00 uur ook mogelijk; Boorsma zal daar ook bij aanwezig zijn.

Commercieel

Hedendaagse voorbeelden van commercieel groen op oude locaties zijn de biologische tuinderijen 'n Groene Kans en de tuinderij tegenover het landgoed Eyckenstein.

Veel ontwerpen van 'groen van toen' binnen en buiten onze gemeente, zijn gemaakt door de tuinontwerpers Copijn uit Groenekan.

Op 8 september is er in het bedrijfspand van de firma Copijn (de groene huisjes) een unieke tentoonstelling te zien met vele originele ingekleurde ontwerpen van de firma Copijn.

Scholen

Op 5, 6 en 7 september vindt het scholenproject plaats. Dan zal d.m.v. opdrachten een groot aantal leerlingen van basisschoolgroep 8 uit deze gemeente met het thema kennismaken. Deze educatieve ontmoetingen zijn op het landgoed Vollenhove, bos Beerschoten en het van Boetzelaerpark in De Bilt. Tijdens open monumentendag zijn ook de locaties van de historische verenigingen van De Bilt (Burgemeester de Withstraat 31 De Bilt) en Maartensdijk (Tolakkerweg 219) geopend.

Opening

De opening van Open Monumentendag 2012 in De Bilt is volgende week zaterdag om 10.00 uur op gemeentehuis Jagtlust. Dat gebeurt door de allereerste vertoning van de DVD 'Groenekan dorp tussen bos en waterlinie', gemaakt door Abe Postema en Margreet Adriaanse. Er wordt muziek gemaakt en het is mogelijk met behulp van een plattegrond een wandeling te maken langs de bijzondere bomen van het park Jagtlust.

Er is deze dag ook een fietstocht. Deze is tot en met vrijdag 7 september te verkrijgen op gemeentehuis Jagtlust en in de bibliotheek van Maartensdijk

In De Vierklank van woensdag 5 september a.s. zal in een 4 pagina's tellende bijlage een overzicht van de te bezoeken objecten worden gegeven.

In het park nabij Jagtlust: v.l.n.r. voorzitter Maria Limborgh, Abe Postema, Geert Boorsma, Marjan Bosma en Christiaan de Jong.

Handhavingsactie op de Palzerweg

De komende weken controleren de buitengewoon opsporingsambtenaren van de gemeente De Bilt (boa's) extra

op het naleven van het parkeerverbod aan de Palzerweg in Bilthoven. Met grote regelmaat parkeren automobilisten hun auto buiten de grijs gemarkeerde parkeervakken. Met name gebeurt dit vaak ter hoogte van het tunneltje aan de Klaphekweg bij het naar school brengen van kinderen van de Theresiaschool. Dit levert gevaarlijke verkeerssituaties op.

Mevrouw Mijs is bewoonster van de Palzerweg. Zij ondervindt net als

andere bewoners veel hinder van de fout geparkeerde auto's en kan daardoor dikwijls de oprit naar haar huis niet gebruiken. De gemeente wil met de handhavingsactie bereiken dat er een veiliger verkeerssituatie op de Palzerweg ontstaat, vooral rondom het tunneltje.

De komende weken gaan boa's tijdens de spitsuren ter plaatse controleren. In eerste instantie krijgen foutparkeerders een waarschuwing, later volgt een bekeuring. [GG]

Een stukje doorrijden en de auto staat goed.

NOFFER

'MOEST ER NOU ZO NODIG EEN FOTO VAN ONS IN DE VIERKLANK, ROEL VAN NOREL? NA DAT GESJOUW MET AL DIE BABY'S MOGEN WE TOCH WEL EVEN RUSTIG RELAXEN?!!'

Bilts Nieuws
Ondernemers
Zie pag. 11

Op De Bep
WIJNEN en GEDISTILLEERD, Maartensdijk, T 0346-212378

Marktdag
Rond de Dorpskerk
op 8 september
van 10.00 - 17.00
o.a. bloemen, eten, tweedehands kleding, heel veel boeken, kerk open voor toren beklimmen, verloting met mooie prijzen
en ook: rommelmarkt, oldtimerdag, kinderprogramma
www.dorpskerkdebilt.nl/marktdag

Meijers en Zn BV
Installatiebedrijf
Gas-Water-CV en Onderhoud
Sanitair installaties
Loodgieterswerk-dakwerk
Groenekan 0346 - 21 12 91

Ariaan.nu
Coaching van trauma naar rust & focus met Familie- en Organisatie Opstellingen
Groenekan >> 06-22797882

Huussen Elektro
www.huussenelektro.nl 030-2200404

Voordaan
ADVOCATEN
www.voordaan.com
(Flex)B.V. oprichten of kopen?
Bel Voordaan voor advies
0346 - 21 70 30
info@voordaan.com
Kon. Wilhelminaweg 477
3737 BE Groenekan

TELEFOON:
0346-281459
Vink
WITGOED
www.vinkwitgoed.nl

Parel Promotie
ontwerpsprintdruk
www.parelpromotie.nl
Boordevol creativiteit
vertrouwd en prettig dichtbij
Kon. Wilhelminaweg 461 • Groenekan • T 0346 - 21 12 15

De Vierklank
Een uitgave van Vario Pers
Oplage 20.500 ex
Redactie: Henk van de Bunt
Eindredactie: Saskia van Driel
Redactie- en advertentieadres:
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
tel. 0346-211992
fax 0346-213824
e-mail info@vierklank.nl
www.variopers.nl
bereikbaar ma. t/m vrij 8.30–17.00 uur

Bilthoven

Pr. Gem. Noorderkerk

2/9 • 10.30u - Ds. P.L. Wansink
2/9 • 19.00u - Evensong

Pr. Gem. Zuiderkapel

2/9 • 09.00u + 18.30u - Ds. J.P. Ouwehand

Vrijz. gel. gem. Woudkapel

2/9 • 10.30u - Mevr. ds. Tina Geels

Evangelische Gemeenschap, Koperwieklaan 3

2/9 • 10.00u - Peter Kerkhove

De Bilt

Ger. Kerk (vrijgemaakt)

2/9 • 09.30u -
Ds. G. Roorda en Ds. J.J. Poutsma
2/9 • 10.15u -
Beeld en geluidverbinding met Zeist
2/9 • 16.30u - Ds. E.J. Meijer

Hervormde Gemeente Dorpskerk

2/9 • 10.00u + 19.00u - Ds. G.J. Codée HA

Pr. Gem. Immanuelkerk

2/9 • 10.00u - Ds. P. Pannekoek

Pr. Gem. Opstandingskerk

2/9 • 10.00u - Ds. J. H. Hoekert

R.K. St. Michaelkerk

2/9 • 10.00u - Eucharistieviering

Volle Evangelie Gemeente

2/9 • 10.00u - Dhr. Adri van der Mast

Groenekan

PKN - Pr. Gem. De Boskapel

2/9 • 10.30u - Ds. J. Bouma

PKN - Herv. Kerk

2/9 • 10.00u - Kand. G.A. van Ginkel
2/9 • 18.30u - Ds. G.H. Kruijmer

Herst. Herv. Kerk

2/9 • 10.30 en 18.00u - Ds. R.P. van Rooijen

Onderwegkerk, Blauwkapel

2/9 • 10.30u - Pastor A. van Dam

Lage Vuursche

PKN - Herv. Kerk

2/9 • 10.00u - Ds. A.D. Goijert
2/9 • 18.30u - Ds. J. van Eck

Maartensdijk

PKN - Ontmoetingskerk

2/9 • 9.30u - Ds. Rene Alkema

St. Maartenskerk

1/9 • 19.00u - Eucharistieviering
2/9 • 10.30u - Eucharistieviering

Westbroek

Ned. Ger. Kerk

2/9 • 10.00u - Ds. J.F. Ezinga
2/9 • 18.30u - Dr. A. v.d. Mheen

PKN - Herv. Kerk

2/9 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan
2/9 • 18.30u - Ds. L. Schaap

**STEENHOUWERIJ
JONGERIUS**

- een zeer breed assortiment grafwerken, steensoorten en accessoires.
- eigen steenhoudij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen en restauratie bestaande monumenten.
- Al ruim 70 jaar vakmanschap.

Bezoek onze uitgebreide showroom en showtuin.

Internet:
www.steenhouwerij.nl

Schaverijstraat 59, 3534 AS, Utrecht
tel.030-2444004, info@steenhouwerij.nl

Kleedjesmarkt Maartensplein

De activiteitencommissie van de winkeliersvereniging van het Maertensplein in Maartensdijk organiseert op zaterdag 1 september de al bijna traditionele Kleedjesmarkt. Iedereen mag tussen 8.00 en 15.00 uur zijn of haar spullen te koop aanbieden. De enige restrictie is dat er geen eten en drinken verkocht mag worden. Voor de rest mag alles wat op een kleedje past verkocht worden. Karin van der Willigen is namens de winkeliersvereniging aanspreekpunt. Zij is de hele dag te vinden op het plein. Deelname is gratis, iedereen wordt wel verzocht de eigen spullen weer zelf af te voeren.

Garage-sale route

Op 16 adressen in Groenekan wordt op 1 september voor de derde maal de garage-sale route georganiseerd. Liefhebbers kunnen er terecht van 9.30 tot 13.30 uur voor brocante, glaswerk, potterie, boeken, kleding, meubels, kunst, sieraden. Hier en daar worden mogelijk ook koffie, thee en versnaperingen gepresenteerd. De deelnemende adressen liggen op korte afstand van elkaar en vormen een aantrekkelijke wandel- en fietsroute door het groene dorp. De deelnemers aan de route zijn te herkennen aan versiering met ballonnen of slingers. Voor vragen of opmerkingen kunt u bellen met Ellen van der Padt (0346 214410) of Antoinette van Laar (0346 212852).

Wandelen op Beerschoten

Op zondag 2 september a.s. organiseert Utrechts Landschap een wandeling op Landgoed Beerschoten. Dit landgoed in De Bilt behoort tot de mooiste landgoederen van de Utrechtse Heuvelrug. In het gebied komen reeën, de das, de vos en vele vogels voor zoals de raaf. Tijdens deze wandeling vertelt de gids over de rijke historie van dit landgoed. De wandeling begint om 14.00 uur en duurt ongeveer anderhalf uur. Deelname is gratis.

Geboren

24 augustus 2012

Jolijn

Dochter van
Jan-Willem en Hanna de Kloet
Molenweg 24
Maartensdijk

Het startpunt is het bezoekerscentrum in Paviljoen Beerschoten, De Holle Bilt 6, De Bilt.

Groene Daan

De beheercommissie van Dorpshuis De Groene Daan in Groenekan komt op maandag 3 september a.s. om 20.00 uur in openbare vergadering bijeen. Info vooraf bij secretaris E.G. Verschuur-Bunte, tel. 0346-211435.

Ouderenraad De Bilt vergadert

De Ouderenraad van De Bilt vergadert woensdag 5 september, om 14.00 uur in de Coesfeldzaal in het gemeentehuis (Soestdijkseweg Zuid 173 te Bilthoven). De Ouderenraad behartigt de belangen van oudere bewoners in de gemeente en adviseert daarover het College en de Gemeenteraad. Een week voor de vergadering wordt de definitieve agenda gepubliceerd op de website van de Ouderenraad: www.ouderenraad-debilt.nl. De vergaderingen zijn openbaar.

Themamiddag

'Aan alles komt een einde'

De plaatselijke afdeling van de Katholieke Bond van Ouderen en het Regionale Seniorenpastoraat beleggen een bijeenkomst waarin het levenseinde centraal staat. Velen – soms al redelijk op leeftijd – hebben de gewoonte deze zaken maar voor zich uit te schuiven. De organisatoren willen bereiken dat reëel met deze zaken wordt omgegaan door er gezamenlijk over te spreken en informatie uit te wisselen. Deze bijeenkomst is op woensdag 5 september van 14.00 tot 16.00 uur in het Parochiecentrum Sint Maarten Nachtegaallaan 40 Maartensdijk. Er staan twee thema's centraal: 'Nalatenschap en financiële zaken o.l.v. een medewerker van notaris Kantoor van Den Berg & Pfeifer uit Bilthoven en 'Uitvaart of crematie en het laatste afscheid o.l.v. een uitvaartleider van uitvaartvereniging Barbara uit Utrecht.

De zaal is open om 13.30 uur; vanwege de strakke tijdsplanning wordt een ieder verzocht tijdig aanwezig te zijn. Inlichtingen Corrie Bosman, tel. 035 5770924.

Kennismaken met de computer

Op donderdagmorgen 6 of dinsdagmiddag 18 september start deze cursus van 2 lessen. Voorkennis is niet vereist. De vraag die centraal staat: wat is een computer en hoe werkt deze? U leert een aantal begrippen kennen, het toetsenbord en de muis gebruiken. En ook een programma openen en sluiten. Een goed moment om u nader te oriënteren. Info SWO Maartensdijk 0346 214161.

Boordevel creativiteit
vertrouwd en prettig dichtbij

Ook voor geboortekaartjes
incl. gratis advertentie in De Vierklank

Kon. Wilhelminaweg 461 • Groenekan • T 0346 - 21 12 15

'Van Haren' Uitvaartverzorging

voor Maartensdijk en Omstreken

Als het gaat om een perfect verzorgde begrafenis of crematie voor alle gezinden

Uitvaartleidster: Mevr. Birgitte van Manen - van Haren

Gespecialiseerd in: Thuis opbaren * Bloemwerk * Grafmonumenten
Vooruitregeling/Wilsbeschikking Uitvaart

Door onze persoonlijke aandacht, kunnen wij de uitvaart geheel naar uw wensen verzorgen.

Voor directe hulp zijn wij dag en nacht bereikbaar

Tel. 035 - 577 12 82

Charles Weddephlaan 32 - 3739 LE Hollandsche Rading

Oud papier

Bilthoven Noord

Op zaterdag 1 september haalt de Maartensdijkse volleybalvereniging Salvo '67 weer oud papier op in een gedeelte van Bilthoven Noord, in het gebied links en rechts van de Gezichtslaan en begrensd door de Soestdijkseweg en de Jan Steenlaan. U wordt verzocht de papierklike vóór 8.00 uur aan de weg te zetten.

Westbroek

Op donderdag 30 augustus zamelen leden van muziekvereniging De Vriendenkring weer oud papier in. Wilt u zo vriendelijk zijn om het oude papier vóór 18.30 uur aan de weg op of de daarvoor bestemde plaatsen te zetten. Inwoners van de nieuwbouw worden verzocht ook de container op de vertrouwde plek neer te zetten.

*Vrees niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God;
Ik sterk u, ook help Ik u,
ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid.*
Jesaja 41-10

Heden is, na 2½ jaar goede verzorging in de Snavelenburg in Maarssen, overleden mijn oma en overgrootmoeder

Gerritdina van Voorst - Bremmer

Dina

Weduwe van Willem van Voorst

Dalfsen, 29 april 1922

Maarssen, 27 augustus 2012

Bert van Voorst †

Wilma en Rick

Romy

Correspondentieadres:
Haverweerd 7
3762 BA Soest

De rouwdienst zal plaatsvinden op donderdag 30 augustus om 11.00 uur in de Ichthuskerk, Albert Cuyplaan 2^c te Soest. Voorafgaande aan de dienst is er vanaf 10.15 uur gelegenheid tot condoleren.

Aansluitend zal omstreeks 12.30 uur de begrafenis plaatsvinden op de begraafplaats van de Hersteld Hervormde Kerk, Dorpsweg 40 te Maartensdijk.

Geen bloemen.

Chr. begrafenisverzorging
De Bruijn

Kerkdijk 98 3615 BH Westbroek

Voor een stijlvolle en persoonlijke verzorging van begrafeningen in Maartensdijk, Hollandsche Rading, Groenekan, Westbroek, De Bilt en omgeving.

Centraal tel: 0346 281 711

Dag en nacht bereikbaar
Geen crematie

Vraag ons gratis boekje 'Zo wens ik begraven te worden' aan.

Een bijzondere jeugd op Jagtlust

In onderstaand verhaal kijkt Pieter Noordanus (1972) terug op zijn jeugd op landgoed Jagtlust. Zijn huis stond op een bijzondere plek: pal naast het gemeentehuis van Bilthoven. Het was namelijk de rentmeesterwoning van de gemeente De Bilt, waar eerst opa Gerrit Noordanus in woonde en later zijn vader Piet Noordanus met zijn gezin. Park Jagtlust is tijdens Open Monumentendag op 8 september opengesteld. In de hal van Jagtlust is een wandeling door het park op schrift beschikbaar.

Open
MONUMENTENDAG

'Mijn favoriete plek in De Bilt was vroeger ons huis op Jagtlust. We woonden in de rentmeesterwoning van de gemeente, links voor het gemeentehuis in Bilthoven. Als kind kun je je geen betere plek wensen om op te groeien. We hadden een gigantische tuin achter ons huis en rond Jagtlust lag een groot park met bunkers. Logisch dat er altijd vriendjes meekwamen, al woonde ik best ver van school. We voetbalden op het grasveld aan de overkant van de Soestdijkseweg-Zuid en hebben eindeloos oorlogje gespeeld rond de bunkers in het park. Iedereen kreeg ook altijd iets mee naar huis. We verbouwden veel te veel groenten en er was ook altijd een overschot aan vlees. Mijn moeder ging nooit naar de groenteboer, we aten altijd van het land. De keerzijde is dat je veel onderhoud

hebt aan zo'n grote tuin. Als kinderen werden we ook echt te werk gesteld. Het klinkt allemaal wel leuk, maar als je uit school kwam, moest je eerst een paar uur schoffelen, onkruid wieden of pruimen plukken. Zeg maar vanaf mijn zesde tot mijn 18e. In 1990 ging ik op kamers wonen, maar ook toen hielp ik thuis nog geregeld mee.

Opa

Vroeger was Jagtlust een soort buitenplaats. Voor de oorlog lag het huis helemaal buiten, rondom waren alleen bossen en landerijen. In 1932 is het in gebruik genomen als gemeen-

tehuis. Mijn opa, Gerrit Noordanus, woonde er al voor de oorlog. Hij was destijds hoofdopzichter van de plantsoendienst van de gemeente, een functie die heel anders was dan tegenwoordig. Hij ging over het planten van bomen, ook waar ze moesten komen. Al die lanen die je nu in De Bilt ziet, zijn veelal door hem bedacht en aangeplant. Of door mijn vader, die letterlijk in zijn voetsporen trad. Zij waren echt de mannen met de groene vingers van de gemeente. Onder hen zat het apparaat van alle groenmedewerkers met wel vijftig tot honderd mensen in de plantsoendienst. Mijn vader is in 1919 geboren in Huis ter Heide. Toen opa Gerrit een betrekking in De Bilt kreeg, verhuisde het gezin. Het was ergens in de twintiger of dertiger jaren, ik weet niet wanneer precies. Volgens mij hebben ze

Pieter bij het bord voor zijn kantoor aan de Utrechtseweg.

ook nog een tijdje in de kelder van Jagtlust gewoond tot het huis werd opgeleverd. Mijn moeder Attie is in 1970 bij hem ingetrokken. Twee jaar later werd ik geboren en mijn zusje Ada in 1974. Gelukkig konden we in de woning blijven wonen toen mijn vader uit dienst trad i.v.m. vervroegd pensioen door oorlogsjaren, dus voor ons veranderde er niet zo veel.

Park

Het terrein om Jagtlust was in de tijd dat ik er woonde al een park maar de woonwijk achter het gemeentehuis was er nog niet. Om ons huis heen had je dus veel tuin, park en ook bos aan de overkant van de weg, achter het veld waar we altijd gingen voetballen. Tussendoor staken we de weg over om in onze voortuin water uit de pomp te drinken. Iedereen wist dat dat daar altijd mocht. Onze voortuin met zijn borders, gazon, bomen en bosschages werd onderhouden door de gemeente. De achtertuin, bijna een halve hectare in totaal, onderhielden we zelf. Op het balkon aan de voortuin zaten we altijd eerste rang op Koninginnedag en de 5 meivieringen. Ook bijzonder was dat onze tuin aan de gemeentekwekerij grensde die aangestuurd werd door mijn vader. Zelf hadden we een moestuin waarin alles verbouwd werd wat je maar kon bedenken, met een kas en wat stallen voor het vee. Eigenlijk leek het voor mijn gevoel nog het meest op een kinderboerderij. We hadden altijd heel veel konijnen, kippen, duiven en ook honden en fretten voor de jacht. Verder was er een boomgaard waar wel eens wat uit de boom werd boom geschoten, dat kan ik nu wel vertellen. De eksters en de kraaien vielen

soms zomaar uit de lucht als het fruit rijp werd. Als kinderen liepen we ook wel stiekem rond op het terrein van de gemeentekwekerij. Dan namen we de windbuks mee en schoten we konijnen om op te eten. Mijn vader vond het eigenlijk niet goed maar hij vond het ook wel weer mooi. Voor onze familie is de naam Jagtlust toepasselijk. Mijn opa jaagde, mijn vader jaagde, en ik dus ook. Onze woning hing indertijd helemaal vol met geweien, vellen van reeën, varkens, konijnen. En bij iedere trofee hoorde natuurlijk een mooi verhaal. Maar altijd met respect voor het wild.

Einde

In januari 2001 is mijn vader overleden, drie maanden na mijn moeder. Ik heb een tijd in het huis van mijn ouders gewoond omdat al hun bezittingen er nog stonden, ook van mijn opa trouwens. In totaal is er bijna zestig kuub uit het huis gekomen. Er waren overal kasten en kelders, dus er kwam van alles boven water. Op een gegeven moment heeft de gemeente de huur opgezegd, met mij hadden ze natuurlijk geen huurovereenkomst. Ze hebben ons de tijd gegeven om het huis leeg te halen en alles netjes op te leveren. Alles was afgerond, streep erdoor, hele huis leeg, de stallen gesloopt, dan is het verhaal voor je gevoel over en uit. Tegenwoordig heb ik een andere favoriete plek in De Bilt; mijn kantoor aan de Utrechtseweg 370 waar ik het vak van rentmeester uitoefen, voor veel agrariërs en particulieren in de gemeente De Bilt. Het is dan wel geen karakteristieke rentmeesterswoning op een landgoed maar ik heb super collega's en leuke opdrachten en het voldoet prima.

Pieter in het park voor het gemeentehuis bij een boom, die op zijn geboortedag is geplant. Vader was hoofd plantsoenen.

Toren Dorpskerk open voor publiek

door Henk van de Bunt

Op 8 september - het is dan ook Open Monumentendag - kunnen bezoekers (ook van de Marktdag Dorpskerk De Bilt) de toren van deze Dorpskerk aan de Dorpsstraat beklimmen. Na een klim van een flink aantal traptreden wordt de daarvoor geleverde inspanning beloond met een fraai uitzicht over de wijde omgeving van Bilthoven tot Zeist en Utrecht.

Bovendien vertellen deskundige gidsen voor, tijdens en na de klim van alles over de toren, die als bijnaam 'De Perperbus' heeft. Vanaf 10.15 uur vertrekt er twee keer per uur een groep

naar boven (om kwart over en kwart voor het hele uur, behalve 14.45 uur).

Inspectie

Bij een inspectie in 1987 werd gecon-

stateerd dat de toren was aangetast door de bonte knaagkever. In 1989 constateerde men dat de aantasting in een zeer snel tempo verliep. Omdat de kans bestond dat ook het dak van de aangrenzende kerk zou worden aangetast, is de toren gerestaureerd. Het meeste aangetaste houtwerk werd vervangen. Het overige houtwerk werd geïnjecteerd met een bestrijdingsmiddel. Ook het lodenplaat van de torenomloop en een deel van het muurwerk werden gerestaureerd.

Alleen

Het beklimmen van de toren kan alleen op deze tweede zaterdag in september, de dag waarop de landelijke Open Monumentendag valt en waarop de Dorpskerk zijn jaarlijkse Marktdag organiseert rond het kerkgebouw.

Meer informatie over deze activiteiten en de geschiedenis van kerktoren is te vinden op: www.dorpskerkdebilt.nl/kerktoren

Jaarlijks beklimmen koperblazers de kerktoren van de Dorpskerk op Koninginnedag voor het brengen van een muzikale aubade.

advertentie

DE TIJD IS NU
GROENLINKS

Groen optimisme?

De wereld beleeft een economische crisis én een klimaatcrisis. Beiden hebben veel met elkaar te maken! Kom naar de discussieavond met:

Wijnand Duyvendak (oud Tweede Kamerlid GroenLinks)
Jasper Fastl (Statenlid GroenLinks)
Ivo van Dam (duurzaam ondernemer)

Zowel leden als niet-leden van GroenLinks zijn van harte welkom!

4 september, aanvang 20.00 uur

H.F. Witte Centrum in De Bilt

Hollandse
Bloemkool
Nú **0,79** *

**Volop Hollandse aardbeien,
pruimen en nieuwe oogst
Hollandse appels.**

**Dagelijks verse cantharellen,
pied du mutton:
zeldzaam mooi!**

Alléén DONDERDAG

**Alle stampotten
Alle rauwkostsalades**
_____ 100 GRAM **0,60**

Hollandse
**BRAMEN, FRAMBOZEN
OF BLAUWE BESSEN**
3 bakjes naar keuze **4,99** *

Vers van de *Traiteur* *

- **Mihoen** _____ PER PORTIE **4,95**
- **Varkenshaas**
IN CHAMP. ROOMSAUS
+ GEB. AARDAPPELS _____ 100 GRAM **0,99**
- **Risotto Funghi**
HEERLIJK MET STUKJE VIS
_____ 100 GRAM **1,49**

Zaterdag verse Sushi!!!

Vers gesneden
Soepgroente
250 gram **0,79** *

MAANDAG 3 SEPTEMBER, DINSDAG 4 SEPTEMBER
EN WOENSDAG 5 SEPTEMBER

Vers gesneden
Bietjes _____ 500 GRAM **0,99**

De beste
Perssinaasappels _____ 2 KILO **2,49**

Alle Lasagnes
_____ 100 GRAM **0,99**

Landwaart Culinair

KIJK OOK OP: WWW.LANDWAARTCULINAIR.NL

OPENINGSTIJDEN: MA T/M VR 08.00 TOT 18.00 UUR EN ZA 08.00 TOT 16.00 UUR

MAERTENSPLEIN • MAARTENSDIJK • telefoon: 0346 - 211330

AANBIEDINGEN MET EEN *
ZIJN GELDIG OP DONDERDAG,
VRIJDAG EN ZATERDAG

SALADES - GROENTE - FRUIT - TRAITEUR

OOK VOOR
BEDRIJFSCATERING
EN BUFFETTEN

RECLAME GELDIG VANAF
DONDERDAG 30 AUGUSTUS
T/M WOENSDAG 5 SEPTEMBER

**KWALITEITSSLAGERIJ
ZWEISTRA**

GEHAKTBROODJES

PER STUK **1.75**

EXTRA DONDERDAGVOORDEEL!

VARKENS VERSE WORST
1 KG. | **6.98** 2 KG. | **12.-**

DONDERDAG

DIVERSE VLEESWAREN
VOOR 100 GRAM | 0.80
MAAR
(MINIMAAL 10 SOORTEN)

*Nergens deze kwaliteit voor
zo'n lage prijs!!!*

VOORDEEL HELE WEEK

SUCADELAPPEN	500 GRAM	5.98
MAGERE RUNDERLAPPEN	500 GRAM	5.98
KIPPENBOUTEN	500 GRAM	2.49
NATUREL OF GEKRUID		
VARKENSFILETROLLADE	500 GRAM	5.50

MAANDAG-DINSDAG VOORDEEL

TARTAAR
DUITSE BIEFSTUK *6 halen / 5 betalen*
GEHAKTSPECIAALTJES

VLEESWAREN TRIO

GEROOKTE OSSENWORST
PROCUREURROLLADE
BOERENACHTERHAM 3x 100 GRAM | **4.49**

SALADE-TRIO

FILET AMERICAIN
EIERSALADE
GRILLWORSTALADE 3x 100 GRAM | **3.49**

GEHAKTDAG

HALF OM HALF GEHAKT	1 KG.	5.49
RUNDERGEHAKT	1 KG.	6.49
GEKRUID GEHAKT	1 KG.	6.49

Lekker en gezond!

STOMPETOREN EXTRA BELEGEN 500 GRAM | **5.75**

BOEREN PITTIGE KOMIJN 500 GRAM | **4.50**

VERSGEBRANDE CRANBERRY-MIX 100 GRAM | **1.25**

**DIVERSE SOORTEN VERS-
GEBRANDE PINDA'S** 250 GRAM | **1.75**

*Vleesspecialiteiten,
-delicatessen,
noten en kaas.*

Veel mogelijkheden voor leuke vrijetijdsbesteding

De Open Dag op zondag 26 augustus was op beide locaties, de tijdelijke muziekschool aan de Henrica van Erpweg in De Bilt en de locatie Beatrixschool van Werkschuit De Bilt/Zeist in Bilthoven.

In de muziekschool werden demonstraties en introductielessen gegeven, muziekgezelschappen presenteerden zich aan geïnteresseerd publiek en docenten stonden klaar om informatie te geven over hun lessen. In de Beatrixschool vonden dansdemonstraties plaats en kon het werk van cursisten die zich met beeldende vorming bezig hielden bewonderd worden. Docenten gaven demonstraties en voerden gesprekken met belangstellenden. Zo ook Mascha Teune, die is afgestudeerd aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht en naast het lesgeven werkzaam is als beeldend kunstenaar. 'Het is vanmiddag bij vlaggen druk geweest', meldt ze op de vraag hoe de open dag is verlopen. 'Ik geef les in basistechnieken op dinsdagavond van half acht tot half tien. Op woensdagavond geef ik van half zeven tot acht basistechnieken en van acht tot tien les aan de gevorderde groep.' Actief werven levert resultaat op, heeft ze gemerkt. 'Wij doen vandaag ons best bezoekers te enthousiasmeren en motiveren. Ik spreek mensen aan en vraag hun wat ze precies zoeken. Dan kijk ik of dat aansluit bij wat ik met mijn cursisten doe. Soms slaat er al direct een vonk met iemand over.'

Model

Een markante bezoeker deze middag is Benjamin Lutter, die niet gekomen is om zich aan te melden

Benjamin Lutter vertelt een bezoeker van de Open Dag van het Kunstenhuis in de locatie Beatrixschool in Bilthoven over zijn ervaringen als model en figurant.

voor een cursus, maar om zich aan te bieden als model voor schilderen en beeldhouwen. 'Ik ben vroeger docent psychologie geweest aan de Hogeschool Utrecht, maar sinds mijn pensionering doe ik allerlei andere dingen. Jaren geleden vroeg iemand in Rotterdam me of ik model durfde zitten. Waarschijnlijk heb ik een interessante kop. Ik woon nu al jaren in Utrecht. Via mond-op-mondreclame sta ik tegenwoordig model, bijvoorbeeld bij de Werkschuit in De Bilt en Zeist.' Ook in films en op televisie in series is hij regelmatig als figurant te

zien. 'Ik heb in de serie Dok 12 met Katja Schuurman gestaan en met haar zus Birgit in een clip voor MTV als wijze oude man. Op dit moment zit ik bij Benidorm Bastards en een half jaar geleden zat ik in de reclame voor C1000.' Ook acteert hij als simulatiepatiënt bij de opleiding medische psychologie. 'Ik zit nu aan de andere kant van de tafel', grapt Benjamin. Informatie over het aanbod van het Kunstenhuis De Bilt/Zeist is te vinden op www.kunstenhuis.nl. Ook aanmelden voor cursussen en lessen is mogelijk via deze website. [LvD]

Geslaagde Wielerronde

Bij de Wielerronde Westbroek kan met tevredenheid op een zeer geslaagd dorpsevenement met veel gezelligheid en sportiviteit worden teruggekeken. De opbrengst komt ten goede aan Stichting Spieren voor Spieren en bedraagt ruim 1500 euro.

Paula van de Velde werd als snelste dame gehuldigd. De groene trui voor langzaamste deelnemer ging naar Marja Kalisvaart. De pech pet was voor Okke Scholten (lekke band) met speciale vermelding voor sportiviteit van deelnemer Gerben van de Voor-

den die een binnenband bij zich had en Okke heeft geholpen de band te plakken waardoor hij toch koers kon uitrijden. De prijs voor meest strijd-lustige renner (zwarte band) was voor Niels Boere, als op één na jongste deelnemer had hij het moeilijk maar

wilde niet opgeven en bleef vechten om de volledige zes ronden te mogen uitrijden. Lia Verheul zong het Westbroeks volkslied bij de start, Roy de Kruif deed als speaker verslag van de koers en Robin Lam zorgde voor de muzikale omlijsting. [HvdB]

Op het podium werd plaats ingeruimd voor de winnaar Arnold Gaasenbeek (midden), 2 Lennert de Jong (links) en 3 Tom Mooij (rechts). Geheel links Westbroekse ronde miss Stephanie Looij.

Foto-expositie Traverse verlengd

De foto-expositie van Fotoclub Bilthoven in het gemeentehuis De Bilt is verlengd tot en met 17 september a.s.

In de expositie in de Traverse worden ca. 60 bijzondere foto's getoond, welke het afgelopen jaar door leden van de fotoclub zijn gemaakt. De expositie kan worden bekeken tijdens de openingstijden van het gemeentehuis aan de Soestdijksweg Zuid 173 te Bilthoven.

Voor meer inlichtingen: www.fotoclubbilthoven.nl [HvdB]

Deze foto is gemaakt door Coy Janssen in de haven van Woudrichem en is genaamd 'zalmschouwen'.

Klankbord Lastige aankopen

Het gebeurde in de apotheek. Een oud dametje kwam binnen gereden met haar rollator. Behoedzaam richtte ze zich tot de juffrouw aan de toonbank en overhandigde haar een paar plastic tassen van één of andere grootgrutter. Even later kwam de medewerkster weer terug met een paar grote pakken. Het dametje verschoot van kleur. Kwaad mompelde ze iets van: 'Wat heb ik je nou gevraagd? Waarom breng ik nou die tassen mee?' Ik keek eens goed naar die grote pakken. Er stond iets op van 'incontinentie' of zo. Kwaad propte ze de pakken in de plastic tassen die ze van de medewerkster ook had teruggekregen Nijdig verliet ze, letterlijk bepak en bezakt, de apotheek met haar rollator. Voor alle duidelijkheid: deze apotheek bevindt zich niet in het verspreidingsgebied van De Vierklank maar in de grote stad U., hier niet ver vandaan. Het deed me denken aan een Duits reclamefilmje op de TV van pakweg zo'n dertig jaar geleden. Een studentikoze jongeman loopt door de supermarkt met z'n mandje. Hij kijkt omzichtig om zich heen en stopt er snel een pakje condooms in. Bij de kassa legt hij ze behoedzaam op de band tussen een paar andere aankopen. Hij kijkt nog maar eens om zich heen of niemand het gezien heeft. In rap tempo tikt het meisje achter de kassa de prijzen in. Er waren nog geen streepjescodes in die tijd. Dan, als het pakje condooms aan de beurt is, aarzelt ze even. Vervolgens roept ze met een schelle maar o zo duidelijke stem naar een collega op de achtergrond: 'Tina, wieviel kosten die Kondomen?' De studentikoze jongeman verstijft en verschoot van kleur. Je ziet dat hij het liefst door de grond wil zinken. Dan neemt een keurige Duitse dame van middelbare leeftijd die ook in de rij voor de kassa staat het woord. 'Die zijn deze week afgeprijsd. Ze zijn in de aanbieding.' 'Sonderangebot' noemt ze het zo mooi op z'n Duits. De jongeman, kan weer een beetje lachen maar van harte gaat het niet. Dan wordt het filmje afgesloten met een officiële mededeling van de overheid over het gebruik van voorbehoedsmiddelen. Zo blijkt maar weer dat iedere fase in ons leven zijn eigen kleine maar lastige aankoopproblemen heeft.

Martijn Nekkers

GEEN VOORRIJKOSTEN!

Uw hovenier STRUIJK
HOVENIER

M 06 304 51 641
E info@hovenierstruijk.nl
I www.hovenierstruijk.nl

100 aanbiedingen voor 1 EURO

MAXIMAAL 4 DEZELFDE AANBIEDINGEN PER KLANT, OP=OP

geldig van
woe 29 aug.
t/m **di 4 sept.**

01

TOT 70% KORTING

2 BEKERS

2,80
~~3,38~~

Mona pudding en mousse
alle varianten
2 bekers à 450 ml of 500 gram
Alle combinaties mogelijk
m.u.v. XL pudding

Dr. Oetker big Americans pizza
alle varianten uit het vriesvak per stuk

~~2,65~~

C1000 Aroma koffie snelfiltermaling
pak 250 gram

~~2,21~~

Coolbest vruchtensap
alle varianten pak 1 liter

~~2,05~~
1,29

Venz hagelslag of rimboe vlokken
alle varianten pak 400 of 200 gram

~~1,66~~
1,08

Wasa knäckebröd
volkoren, sesam, goudbruin, lichtgewicht en vezelrijk
2 pakken à 200-230 gram
Alle combinaties mogelijk

~~1,96~~
1,86

Uw Eigen Bakker appel-, abrikozen- of kersenflappen

1,78

C1000 Boerschouderham
per 100 gram

1,29

C1000 Plakjes kaas 48+
jong of jong belegen pakje 190 gram

~~1,80~~
1,74

Mars, Snickers, Twix candybars of M&M's pinda
3-pack of zakje 150 gram

1,29

Struik maaltijdsoep
alle varianten blik 800 ml

1,45

Actimel drink
alle varianten set 4 flesjes à 100 ml

~~1,99~~
1,72

Unox cup a soup
alle varianten 2 pakjes à 3 zakjes
Alle combinaties mogelijk
m.u.v. extra en specials

~~2,38~~
1,94

Bonduelle groenteconserven
diverse varianten 2 blikken à 425 ml
Alle combinaties mogelijk

~~2,46~~
2,26

Snack a Jacks
alle varianten rol 140-210 gram of zakje 60 gram

~~1,87~~
1,39

C1000 Bloemkool
per stuk

1,69

C1000 Vastkokende aardappelen

2,49

C1000 Schouderkarbonade
varkensvlees

1,48

U betaalt voor een kilo €3.64

Taksi fruitdrink
alle varianten 2 pakken à 1,5 liter
Alle combinaties mogelijk

~~1,98~~
1,58

100

48% KORTING

Pringles chips
alle varianten bus 150 gram

~~1,92~~

C1000 Johan de Zeeuw • Maertensplein 31 • 3738 GM Maartensdijk • tel. 0346-211212

Week 35 2012
Aanbiedingen zijn geldig van woensdag 29 augustus t/m dinsdag 4 september 2012. Acties gelden uitsluitend voor de in de winkel aanwezige varianten. Aanbiedingen zijn niet bestemd voor grootverbruikers en/of wederverkopers. Voor alle producten in deze advertentie geldt maximaal 4 dezelfde aanbiedingen per klant, OP=OP. Prijswijzigingen, drukfouten en uitverkocht voorbehouden. C1000 B.V., Databankweg 26, 3821 AL Amersfoort. Kijk voor onze aanbiedingen ook op: www.c1000.nl

Slim bezig.

Het park van Huize Voordaan

door Henk van de Bunt

Het parkbos van het landgoed Voordaan is opgenomen in de te bezoeken objecten op Open Monumenten Dag 8 september 2012. Over de het ontstaan ervan legden wij ons oor te luister bij Voordaan-kenner Wim van Schaik, o.a. auteur van 'Orkanen over Voordaan - Geschiedenis van een Landgoed'.

Het parkbos van het landgoed strekt zich uit tussen de Groenekanse Dijk (nu Groenekanseweg geheten) en de Nieuwe Wetering. Het parkbos wat we vandaag nog zien is slechts een fractie van wat een heel groot parkbos geweest is dat door vier generaties landgoedeigenaren tot stand is gebracht. Na 1919 is een groot deel weer weiland geworden. De weduwe Grothe verkocht in dat jaar het gehele landgoed aan een projectontwikkelaar. Deze werd genoodzaakt wegens de financiële problemen van zijn bedrijf het geheel in een openbare veiling in 1924 in 44 kavels te verkopen.

Koopman

In 1774 koopt Abraham Calkoen, een Amsterdamse koopman en invloedrijk regent de herenboerderij Voordaan en begint met de aanleg van het parkbos. Dit is het deel dat direct achter het landhuis ligt en alleen dit deel is bewaard gebleven. Van Schaik: 'Het concept van het park was gebaseerd op de uit Frankrijk afkomstige classicistische tuinarchitectuur. Hiervan is het uitgangspunt de toepassing van strenge geometrische patronen zoals kaarsrechte lanen in het aan te leggen park. Ons polderlandschap is voor deze stijl bij uitstek geschikt. In Groenekan lopen de kavels in deze polder Zuid Noord. Het huidige fietspad naar de Nieuwe Wetering stamt uit die periode. Het was de Oostlaan. Bij die aanleg kwam de Engelse Landschapsstijl in de mode. Hieraan danken we de toen aangebrachte slingerlanen die meestal van Oost naar West lopen en de grote bosvijver - nu

vlakbij de hockeyvelden - kwam tot stand. Karakteristiek voor die stijl is het kleine eilandje in het midden van de vijver'.

Tweede generatie

Grote invloed had de tweede generatie Calkoen - Baron Abraham Calkoen - op het parklandschap door grote aankopen van terreinen en de aanleg van een nieuwe laan, de Westlaan of Iepenlaan. De Lindenlaan is daarvan nog een restant. Twee generaties Grothe's voegden ook nieuwe elementen toe aan het park. De invloed van de Duitse landschapsarchitect Petzhold zien we bij Voordaan op twee manieren terug. Allereerst de aanleg van de grote karakteristieke vijverpartijen langs het landhuis en na de verkoop werd een deel van de vijver gedempt waardoor de Vijverlaan en het woongebied Groenekan Noord ontstaan. Familiearchieven van de Calkoens en Grothe's laten in het ongewis wie de tuinarchitecten zijn. Ook de Rijksdienst voor de Monumentenzorg kan hier geen klaarheid in brengen. Zowel het landhuis als het park direct om het landhuis zijn rijksmonument. Het huidige landhuis is in 1900 door de laatste Grothe gebouwd vooral in de toen populaire stijl van het neo classicisme.

Etappes

Het park is in verschillende etappes in ruim 120 jaar tot stand gekomen.

Het huidige bos komt na de verkaveling in 1924 in handen van diverse organisaties. De gemeente Maartensdijk koopt om de kwaliteit van het natuurschoon te waarborgen opeenvolgend deze terreinen van de nieuwe eigenaren. Het gehele parkbos wordt zo uiteindelijk eigendom van de gemeente Maartensdijk, nu de gemeente De Bilt.

In 1933 koopt wethouder Copijn - eigenaar wat nu het bedrijf Copijn Tuinarchitect&Boomkwekerij Groenekan is - een grote partij narcissen aan die op het punt stond doorgedraaid te worden voor een spotprijs. Deze worden als werkverschaffingsobject in Bos Voordaan aangeplant. Het voorbeeld waren de daffodils in de beukenbossen van de Engelse landgoederen. Voordaan wordt wijd en zijd om zijn narcissen bekend.

Decennia

Park Voordaan was gemeente-eigendom geworden. Decennialang was het beheer van het bos door de gemeente erop gericht de instandhouding van een oud cultuurbos met een mengeling van een aantal landschapsarchitectuurstijlen. De gemeentelijke Commissie Landschap en Milieu stelt in 1983 voor dit concept te verlaten en de beleidskeuze te doen om een geheel ander type bos na te streven. Het een ecologisch bos te laten worden. Dit hield in dat om dit te bereiken er een aanzienlijk aantal beuken gekapt moest worden. Uiteindelijk is hier veel verzet tegen gekomen. Na lange discussies is besloten om het Beheer erop af te stemmen dat het een oud

Deze foto van bos Voordaan in narcissentijd van voorjaar 2006 siert ook de voor- en achterbinnenzijde van het boek 'Orkanen over Voordaan' van Wim van Schaik.

cultureel erfgoed is dat in stand gehouden moet worden en verbeterd moet worden. Dit is het beleid van de afgelopen jaren geworden. Van jaar tot jaar worden met succes stappen ondernomen om dit te realiseren.

Boekenmarkt Woudkapel brengt circa duizend euro op

Op vrijdag 17 en 24 augustus organiseerde De Woudkapel in Biltoven Noord haar jaarlijkse boekenmarkt.

De keus was groot: romans, detectives, oude en nieuw kinderboeken, natuurboeken, platenboeken en boeken over natuur, politiek, theologie en wetenschap.

Op vrijdagmiddag 24 augustus is de belangstelling van het publiek nog behoorlijk: zes mensen werken zich door de vele dozen vol boeken heen, in de hoop iets leuks om te lezen te vinden of een bijzondere editie waar ze al jarenlang naar op zoek zijn.

Internetprijzen

Vijf leden van de Unitariërs Commissie van de Woudkerk zijn deze middag aanwezig: Jan Ras, Jacqueline Olland, Jan Kloos en het echtpaar Bert en Atie van Huis. Hoewel de twee laatstgenoemden niet meer zo piep zijn, houden ze zich toch het hele jaar door bezig met het verzamelen en rubriceren van de aangeboden boeken. 'We vragen onze leden om hun boeken in een niet te grote doos aan te leveren, anders moeten we zo zwaar tillen Ik deel de boeken in op categorie en de romans zet ik op alfabetische volgorde', aldus Atie. 'Daarna gaan ze in wijndozen.' Bert neemt het over: 'We kijken ook wat ze waard zijn. Soms, als het oudere werken zijn, kun je op het internet vinden wat er op verkoopsites voor wordt gevraagd. Wij gaan wel onder die prijs zitten, anders raken we ze niet kwijt.' Als er boeken over zijn na de verkoop, gaan ze in opslag in de schuur die bij de Woudkapel staat. 'Alleen als een boek al een paar jaar onverkoopbaar is, gooien we het in de papiercontainer', verzucht Atie. Maar ook dan krijgen we er nog wat geld voor, want onze leden brengen al hun oude papier bij ons en dat verkopen we door.' Er zijn ook nog twee verkoopzondagen aan deze boekenmarkt vooraf gegaan. 'De twee vrijdagmiddagen waren voor alle belangstellenden, die twee zondagen voor onze leden', vertellen de leden van het comité. De opbrengst van de Boekenmarkt komt ten goede aan de armste ouderen in het Roemeense dorpje Szentpéter via de Hongaarse Vrijzinnige Minderheidskerk, de zusterkerk waarmee De Woudkapel nauwe banden onderhoudt. De Biltovense geloofsgemeenschap heeft meer dan tien jaar een vriendschapsband met Szentpéter, een unitarische gemeente in het Transylvaanse deel van Roemenië. Naast ontmoetingen en aandacht voor elkaars levensomstandigheden en geloofsbeleving is er bescheiden materiële hulp van de kant van De Woudkapel. [LvD]

Deinen met het Shantykoor

Het tiende seizoen dat de stichting Zomerconcerten op landgoed Beerschoten organiseerde in samenwerking met het Utrechts Landschap, werd ook dit jaar geplaagd door slechte weersomstandigheden.

Op zondag 26 augustus kon de organisatie gelukkig uitwijken naar de repetitieruimte van de Koninklijke Biltse Harmonie aan de Jasmijnstraat in De Bilt. De zaal was goed gevuld met publiek, dat hier de luxe had

van tafeltjes en stoelen in plaats van dat mensen zelf voor een zitplaats moesten zorgen. Als eerste trad het Shantykoor Westenwind uit Amersfoort op, een gezelschap dat bestond uit oudere heren en één dame, die

deel uitmaakte van het orkest. De begeleiding bestond uit twee accordeons, basgitaar en banjo. Uit volle borst, maar soms ook juist ingetogen, brachten de heren in meerdere talen hun repertoire ten gehore, soms onderstreept met weidse gebaren, die de tekst ondersteunden. Er was zelfs een fraaie lichtshow, waardoor het koor soms groen oplichtte. Niet door zeeziekte, hoewel ze het hele concert door heen en weer bleven deinen of het windkracht negen was, maar door de lampen dus. Meerdere solisten lieten zich horen, sommige zelfs zo te zien al tachtigers. Wat vooral opviel was het plezier dat van de gezichten van de zangers afstraalde. De middag werd na een korte pauze voortgezet door sterke oogst van eigen bodem: de Weathertown Bigband van de Koninklijke Biltse Harmonie. Het laatste concert staat gepland op 16 september van 14.00 tot 16.00 uur, bij mooi weer bij Paviljoen Beerschoten, anders in het gebouw "De Harmonie" aan de Jasmijnstraat 6B De Bilt. De toegang is gratis, maar een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld. [LvD]

Het Shantykoor Westenwind bracht meerstemmig zeemansliederen ten gehore in de Harmonie in De Bilt.

Vlnr. Jan Kloos, Bert en Alie van Huis, Jan Ras en Jacqueline Olland van de Woudkapel kunnen terugkijken op een succesvolle Boekenmarkt.

Raaijen Interieurs

ALTIJD PERSOONLIJK ZITCOMFORT!

Keuze uit 100 Relaxfauteuils.
Diverse modellen direct uit
voorraad leverbaar.
Lederen Relaxfauteuil
vanaf € 850,00.
Bezoek onze winkel en showroom

Meubelmakerij en stoffeerderij sinds 1931

Dorpsstraat 45, De Bilt, 030-2202012
www.raaijeninterieurs.nl

Parel Promotie

Ook voor
LANGE
posters
of
banieren!

- A0 (84 x 118 cm)
of 100 x ... cm
- glans of mat laminaat
mogelijk

Kon. Wilhelminaweg 461
Groenekan
T 0346 - 21 12 15
E info@parelpromotie.nl

Nieuw in
Utrecht

3 gangen keuzemenu
€ 29,50

Biltsestraatweg 102 (030) 276 09 25
3573 PS Utrecht info@brasserie-vink.nl

Tuincursussen

Pieter de Koning, specialist in het ontwerpen en aanleggen van heel mooie tuinen, helpt uw tuinseizoen op weg met de cursussen:

- Tuinontwerpen
- Tuinonderhoud
- Plantenkennis

Tijdens de praktijkcursus tuinontwerpen komt alles aan de orde wat nodig is om een goed ontwerp te kunnen maken en gaat u zelf aan de slag, naar keuze met uw eigen tuin of die van een ander. De cursus wordt gegeven op 4 maandagavonden: 10, 17, 24 september en 1 oktober en kost € 180,-.

misverstanden worden verhelderd en uw vragen beantwoord. Deze cursus kunt u volgen op de 3 dinsdagavonden 23, 30 oktober en 6 november. Kosten € 90,-.

Alle cursussen zijn incl. koffie/thee en cursusboek. Belangstelling of inschrijven? Bel ons of kijk op de site.

In de cursus tuinonderhoud komen vele aspecten van het tuinwerk aan de orde. De cursus is binnen en dat lijkt minder praktisch. Maar met veel ruimte voor uw vragen leert de ervaring dat we 3 afwisselende, leerzame avonden beleven. Dit jaar is de planning: de maandagavonden 8, 22 en 29 oktober (15e niet vanwege herfstvakantie). De kosten zijn € 90,-.

PIETER DE KONING

De plantencursus geeft veel informatie over ca. 140 mooie soorten. De plus- en ook de minpunten komen aan de orde,

T U I N E N

Pieter de Koning Tuinen BV, Dr. Welferweg 11 B, 3615 AK Westbroek (Utr.)
tel. 0346 - 28 21 40, www.koningtuinen.nl

Cadeaus met een verhaal

Fairtrade tassen

September staat bij ons in het teken van 'Maak je Mooi'. We houden een sieradenparty en behalve sjaals en sieraden staan vanaf nu leren tassen bij ons centraal.

Wij bieden je een brede collectie fairtrade hand- en schoudertassen van uiteenlopende materialen, kleuren en modellen.

Sieradenparty

Meld je aan voor onze sieradenparty op dinsdag 4 september van 19.30 tot 21.30 uur. Toegang gratis en vol is vol.

Kortingen van 20% op non-food

*behalve cd's en boeken.

Opgeven via info@wereldwinkeldebilt.nl.

Maandaanbieding Food

Verschillende soorten koffie, snelfiltermaling, bonen, pads
In september met

20% korting

Support&Play

Support&Play wil dit jaar 500 kinderen wereldwijd de kans geven te sporten en te spelen. Tijdens de Paralympics de armbandjes in de winkel voor € 1,95.

Maandaanbieding Non-Food

De hele maand september alle sieraden met **10% korting**

Hessenhof 9 (hoek Hessenweg/Looydijk)
3731 JV De Bilt Tel. 030 2342472
info@wereldwinkeldebilt.nl
www.debilt.wereldwinkels.nl

Elke 3e zaterdag van de maand heeft Wereldwinkel Maartensdijk van 10 tot 15 uur een kraam in Zorgcentrum Dijkstate.

Lekker gemarineerd en in een krokant jasje.
Ca. 20 minuten in de oven op 180°C

VARKENSHAAS IN BLADERDEEG

100 GR. € 1,85

Voor de liefhebbers: met een beentje

KALFSCOTELETJES

100 GR. € 2,40

Lekker gemarineerd en heerlijk mals

PORTUGESE STEAKS

4 ST. € 7,00

Van ons bekende varkensvlees. Supermals!

VARKENSBIEFSTUK

100 GR. € 1,49

Iets apart. Met o.a. vers bieslook en mosterd

KALFS VERSE WORST

100 GR. € 1,50

Uit onze traiteurhoek: met gegaard kipdijvlees in een Japanse marinade

JAPANESE WRAPS 2 ST. € 5,00

Puur rundvlees, lekker gekruid en lekker mager

BIEFBURGERS 3 ST. € 3,75

Uit onze poeliershoek: simpel maar lekker!

KUIKENLEVERTJES 1 KG € 5,00

Wie kent ze niet? Om te stoven, botermals, ca. 2 ½ uur

RUNDERSTOOFLAPJES

500 GR. € 4,98

Kipfilet in een jasje van cornflakes, panklaar

KIPKROKANT SCHNITZELS

100 GR. € 1,25

Om lekker kort en fel te wokken.

RUNDERFRITES 100 GR. € 1,65

Van ons bekende varkensvlees: lekker gekruid. Braadtijd ca. 90 minuten

SCHOUDERFILET ROLLADE

500 GR. NU € 4,99

Ca. 90 minuten in de oven op 170°C.

Met o.a. kip, kruiden en groenten. Iets apart.

KIP MET VIER POTEN

1 KG € 6,90

Om te stoven, ca. 75 min

KALFSRIBLAPJES

500 GR. € 9,98

Hessenweg 183 | 3731 JH De Bilt | tel: 030-2203813
info@slagerijvanloo.nl | www.slagerijvanloo.nl

OP ÉÉN NA DE BESTE

Kijk voor meer aanbiedingen in de winkel. Deze aanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 1 september. Zetfouten voorbehouden.

Landwaart in halve finale

door Henk van de Bunt

Een paar maanden geleden schreven ruim 50 enthousiaste groentemannen zich in voor de verkiezing met maar één doel: Beste groenteman van Nederland 2012/2013 worden. De eerste 'hindernis' richting de halve finale was een verrassingsbezoek van een mysteryshopper.

Een tijdje terug kreeg AGF Landwaart bezoek van een kinderjury. Alle halve finalisten krijgen binnenkort bezoek van een vakjury.

AGF Landwaart uit Maartensdijk behoort tot de halve finalisten. Zij krijgen binnenkort bezoek van een vakjury. Hier zal gekeken worden naar bedrijfszaken als hygiëne, bedrijfsresultaten, producten en presentatie.

Uiteindelijk zullen er na deze bezoeken nog drie bedrijven overblijven

die zich finalist van de verkiezing 2012 mogen noemen. De finalisten worden op maandag 10 september bekend gemaakt.

Finale

De finale vindt plaats op dinsdag 2 oktober a.s. tijdens de beurs AGF Detail in Houten. Op deze dag gaan

de finalisten, tijdens een spetterende finale onder leiding van tv-kok Rudolph van Veen, uitmaken wie zich Beste Groenteman van Nederland 2012/2013 mag noemen. Drie bedrijven in de categorie Winkel en drie bedrijven in de categorie Markt strijden om deze titel. Het belooft een spannende wedstrijd te worden.

Parijse Snuffelmarkt 'Na regen komt zonneschijn'

Zaterdag 25 augustus vond op de Hessenweg en de Looydijk in De Bilt de Parijse Snuffelmarkt plaats. De markt telde dit jaar meer kramen dan ooit en trok dan ook veel publiek, dat afkwam op huisraad, serviesgoed, kleding, sieraden, zilveren voorwerpen, boeken, cd's, dvd's, gereedschap, speelgoed, schoeisel, curiosa en etenswaren.

's Ochtends werden standhouders en bezoekers geteisterd door hevige hoosbuien. Gelukkig klaarde de lucht om een uur of twee op en dus eindigde de marktdag warm en zonnig. Paul van Heumen van de Onderdelen Shop doet dit jaar niet mee, maar het initiatief kan hem wel bekoren. 'Het brengt leven in de brouwerij. Alleen jammer van het slechte weer.' Het bevalt hem uitstekend op de hoek van de Hessenweg en de Looydijk. 'We gaan ons derde jaar in. De Bilt is een rustig dorp, waar aardige mensen wonen. Je hebt hier als winkelier niet de ellende die je in de grote stad hebt.' Chantal Snoek uit De Bilt, die een kraam bemant, is niet ontevreden over het verloop van de dag. 'De verkoop gaat niet slecht. Ik sta vaker op markten. Vroeger veel op de Veemarkt, maar daar staan tegenwoordig te veel handelaren.' Diederik Geertsema uit Den Dolder heeft een heel gevarieerd assortiment in de aanbieding, waaronder dvd's, cd's, snoep, plexiglas boekensteunen, tuingereedschap, een tent, chips, blikjes frisdrank, dames-slijpjes en keukenmesjes. 'Ik sta hier elk jaar. Soms sta ik ook in Soest. Als je goedkope dingen hebt, gaat de verkoop wel goed', heeft hij ervaren. 'Veel van wat hier ligt krijg ik aange-

Het echtpaar De Vries uit Bilthoven toont veel belangstelling voor de gevarieerde kraam van Diederik Geertsema uit Den Dolder.

boden en soms koop ik zelf wat.' Zijn best verkochte artikel: 'De limoenen. Die heb ik van de groothandel.' Bij de stand van Ekoplaza mogen mensen van alles proeven, zoals biofruitbeleg zonder toegevoegde suiker, bio-samzadenbrood, vlierbloesemsiroop en organic chocopasta. Renée den Besten uit Bilthoven deelt zelfgemaakte bloemkool-preisoep met lente-ui en croutons uit. 'Vanochtend ben ik om tien uur in de winkel begonnen

en vanaf half één sta ik buiten bij de kraam.' Ze legt uit wat haar connectie met de biologische supermarkt is: 'Ik ben vrijwillig kok bij Ekoplaza, Een à twee keer per maand sta ik in de winkel om mensen wat te laten proeven. Ik geef ze ook het recept mee.' De eigengebakken oliebolletjes van Banketbakkerij en Chocolaterie Van Ingen vonden net als andere jaren weer gretig aftrek. [LvdD]

Steun voor 'Ride for the Roses'

Bloemsierkunst Haasjes gevestigd in Winkelcentrum Planetenbaan te Bilthoven doet mee aan de landelijke 'Mijn Bloemist-actieweek' voor Ride for the Roses, waarvan de opbrengst naar KWF Kankerbestrijding gaat.

De actieweek is van 3 t/m 9 september. Ride for the Roses is een jaarlijks wielerevenement in de strijd tegen kanker waarbij iedere wielrenner aan de finish een roos ontvangt. De roos staat symbool voor een morgen voor iedereen.

Met speciale boeketten vraagt Bloemsierkunst Haasjes tijdens de actieweek aandacht voor Ride for the Roses en daarmee voor KWF Kankerbestrijding. Een deel van de opbrengst komt ten goede aan Ride for the Roses. De organisatie schenkt alle ingezamelde gelden aan Jan Hoeijmakers, hoogleraar Moleculaire Genetica aan het Erasmus Medisch Centrum Rotterdam voor zijn onderzoek naar nieuwe behandelmethoden voor prostaat- en blaaskanker.

Ride for the Roses

De Ride vindt plaats op zondag 9 september. Jaarlijks nemen ruim tienduizend deelnemers deel aan het evenement. Zij zullen in grote aantallen de diverse routes van 30, 55 en 100 km rijden. Startplaats is dit jaar FloraHolland in Naaldwijk.

Op de website van Hollandsche Rading vind je vast wel iets van je gading voor nieuws om de hoek moet je daar op bezoek en wat er staat dekt altijd de lading

Guus Geebel

Limerick

Dat wil ik 'effe' kwijt ... Servicepunt Maartensdijk toch open?

De nieuwe Gemeentelijke Wegwijzer 2012-2013 viel afgelopen vrijdag bij mij in de brieven bus. In de rubriek Algemene Diensten en Voorzieningen, onder het hoofd Politie (blz.74), lees ik dat er een politiepост 'Bureau Maartensdijk' is. Dit bureau is gevestigd Maartensplein 41.

Ik woon in de Marijkelaan; dus ik op zoek naar het adres Maartensplein 41. Helaas hebben de meeste panden op en langs het Maartensplein geen zichtbaar huisnummer, maar wat zoeken bracht aan het licht dat nummer 41 het voormalige Servicepunt Maartensdijk is. In de ramen van dit pand prijken affiches met de melding 'Servicepunt definitief opgeheven'. Bovendien 'Te Huur' op het pand. Ik heb gebeld met de Politiepост De Bilt. Een alleraardigste medewerkster las mij de tekst voor uit een bericht in haar bezit, dat de politiediensten aldaar per begin juli waren beëindigd en dat voor zover zij op de hoogte is er geen politieplannen waren om alsnog een 'Bureau Maartensdijk' op te richten.

Nu zal het een ieder duidelijk zijn dat het hier om een administratieve fout of ordinaire slordigheid gaat. Wat er wel uit blijkt is dat de kwaliteit van onze gemeentelijke organisatie en vooral het werk op ambtelijk niveau op een laag pitje draait. Ik hoor mijn kinderen al roepen: 'daar heb je Pa weer met een van stokpaardjes'. Maar als niemand ooit iets roept wordt de kwaliteit alleen maar slechter en 'Burgers van De Bilt' vergeet niet dat al die ambtenaren door ons worden betaald en voor ons aan het werk zijn.

Arjen Gerritsen - onze burgemeester - schrijft in het voorwoord van de nieuwe gemeentegids 2012-2013, onder andere dat men onverminderd ambitieus blijft en dat de gemeente namelijk veel meer wil zijn dan een eenvoudige regelfabriek. Dat wil dan niet zeggen dat men domme fouten ongemerkt laat passeren en de toch al gevoelige verhoudingen met de vier kernen van de voormalige gemeente Maartensdijk op de proef stelt. Het sluiten van het bewuste servicepunt was hier namelijk nog al omstreven. 'Mijnheer de burgemeester, wij blijven in gesprek en daarom ook voor u een afschrift van mijn opmerkingen aan onze lokale kranten'.

Nick Cardinaal, burger Maartensdijk.

lokale
bedrijven
debilt.nl

U zoekt - U vindt
www.lokalbedrijvendebilt.nl

NAGEL fashion

Maertensplein 16
3738 GK Maartensdijk
Tel. 0346-211711

Fashion for every age

**DE NIEUWE
HERFSTCOLLECTIE
VAN YAYA!**

NET BINNEN:

SANDWICH_ en GERRY WEBER

KIJK OOK OP
WWW.NAGELFASHION.NL

Elektrotechnisch
Installatieburo **van Woudenberg b.v.**

- Krachtinstallaties
- Lichtinstallaties
- Beveiliging
- Telefooninstallaties
- Computernetwerken

Dorpsweg 156 3738 CK Maartensdijk
Tel. 0346 - 211 338 Fax 213 189

KINDEROPVANG **EN BSO**

Bubamara
Kinderopvang
Bredagverblijf

Dr. Welferweg 39, 3615 AL Westbroek
Mob: 06 41 76 25 39
info@bubamara.nl
www.bubamara.nl

LINNERIE
Annelies
BEDDERIE

Rading 46a - Loosdrecht - tel/fax: 035 - 582 3668
KOM LANGS EN MAAK KENNIS MET ONZE UITGEBREIDE COLLECTIE
GRATIS PARKEREN OP EIGEN TERREIN
06 - 53 14 67 33

hubo
Overtref jezelf

HUBO
'MAARTENSDIJK'
Dorpsweg 170
3738 CL MAARTENSDIJK
Telefoon: 0346-211579

HUBO OP MAAT!
Wij helpen u graag om uw klus tot een perfect einde te brengen.

Dat geldt ook voor het op maat maken van speciale wensen in en om uw huis. Naast op maat gemaakte raamdecoratie en buitenzonwering leveren wij ook op maat gemaakte schuifwandkasten, inloopkasten, keukenkasten, radiatorbekleding, tafels en banken.

Heeft u wensen en komt u er zelf niet uit vraag het de Hubo vakman! We staan graag voor u klaar om u te helpen, als u wilt komen we geheel vrijblijvend bij u langs om de situatie samen te bekijken.

akker
os
'n beste bakker

**Bos z'n bollen /
Zonnebollen**

4 + 1 gratis

**Einde van de zomer!!!
Aardbeienslof**

7,50

Maartensdijk Dorpsweg / 0346 - 21 12 35
Maertensplein / 0346 - 21 14 56
Den Dolder Dolderseweg / 030 - 229 43 29
Hilversum Gijsbrecht v. Amstel / 035 - 624 00 63

Katten Kunst

15 kaarten voor € 5,95

Nú verkrijgbaar bij:

Bilthovense Boekhandel
Emmaplein 20, Bilthoven

Bouwman Boeken
Hessenweg 168, De Bilt

De Vierklank
Kon. Wilhelminaweg 461, Groenekan

Primera Maartensdijk
Maertensplein 24, Maartensdijk

15x Katten Kunst

ELEKTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF
WAARBORGINSTALLATEUR

J. BOS HUIS

Uw adres voor:

- lichtinstallaties
- krachtinstallaties en
- reparaties

Boomklever 2 - Maartensdijk
tel. 0346 - 21 15 16
mobiele tel. 06 - 51295705

floor rolluiken

Wij zijn een dynamisch familiebedrijf, gevestigd in Groenekan, gespecialiseerd in produceren en monteren van BEVEILIGINGSROLLUIKEN in heel Nederland en zijn op zoek naar nieuwe collega's.

Wij willen heel graag in contact komen met een **ERVAREN ROLLUIKMONTEUR**

en **AANKOMEND ROLLUIKMONTEUR**

en **WERKPLAATS MEDEWERKER**

met ervaring in het besturen van CNC machines (boorstraat)

Het betreft afwisselend en verantwoordelijk werk in fulltime dienstverband met goede secundaire arbeidsvoorwaarden. De overige mogelijkheden bespreken wij graag in een persoonlijk gesprek met je.

Bekijk onze site eens voor een indruk: www.floorrolluiken.nl.
Voor informatie kun je bellen; graag schriftelijk of per mail je reactie met CV.

Floor Rolluiken, Postbus 23, 3738 ZL Maartensdijk
tel: 0346 21 34 26, e-mail: info@floorrolluiken.nl

Garage Van der Meij

INDUSTRIEWEG 34, 3738 JX MAARTENSDIJK, TEL. 0346-214540, FAX. 0346-214438
OUDE LOSWAL 21, 1217 TG HILVERSUM, TEL. 035-6214335, FAX. 035-6233544

TYPE AUTO	JAAR	KM	OMSCHRIJVING	BEDRAG
CITROEN C3 1.4 EXCLUSIVE	2007	100.000	D BLAUW MET, VELOURS, CLIMATE C, RAD/CD,	€ 6.500,-
CITROEN PICASSO 1.8 16V PLAISIR	2003	105.000	D BLAUW MET, CLIMATE C, CRUISE C, ER, CV, SB, RAD/CD, ABS,	€ 3.950,-
CITROEN C8 2.2 16V AMBIANCE 7PERS	2004	151.000	GRIJS MET, CLIMATE C, CRUISE C, ABS, ASR, ER, CV, SB, LMV, RAD/CD, LEDER INT, ESP,	€ 7.250,-
FORD FIESTA 1.3 COOL EN SOUND	2007	68.000	ZILV GRIJS MET, AIRCO, RADIO CD, CV, ER, TREKHAAK	€ 6.750,-
PEUGEOT 107 1.0 12V SUBLIME 5DRS	2009	21.000	TANGERINE MET, ABS, AIRCO, ER, CV, SB, RAD/CD	€ 6.750,-
PEUGEOT 307 CC 2.0 16V PALM BEACH	2008	159.000	BLAUW MET, ZWART LEDER, CLIMATE C, LMV, ESP, CRUISE C, RAD/CD/NAV/TEF, PARKEERH, REGENS,	€ 12.500,-
PEUGEOT 508 1.6 THP ALLURE NAVIGATION	2010	1.185	GRIS HARIA, RAD/CD/NAV, CRUISE C, ABS, ESP, CLIMATE C, PARKEERH, REGENS, XENON,	€ 24.950,-
PEUGEOT 407 SW XR 2.0 16V	2006	122.000	GRIJS MET, CRUISE C, CLIMATE C, ABS, REGENS, ER, CV, SB, TREKH, PARKEERHULP,	€ 8.950,-
RENAULT SCENIC 1.8 16V	2002	140.000	D GROEN MET, CLIMATE C, CRUISE C, RAD/CD, ER, CV, SB, ESP, TREKH, LMV,	€ 3.500,-

AUTO VAN DE WEEK

CITROEN DS3 1.6 VTI 16V, AIRDREAM
2011, 31.000, ZWART MET, CRUISE C, CLIMATE C, ER, CV, SB, RAD/CD, MLV, ABS, LMV

€ 16.495,-

KIJK OOK OP WWW.GARAGEVANDERMEIJ.NL

Arinfo
service voor ondernemers

Arinfo BV
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
The Netherlands
T +31(0)346 213204
F +31(0)346 213824
info@arinfo.nl
www.arinfo.nl

Heb je extra handjes nodig op het gebied van communicatie en PR maak dan gebruik van onze ervaring.

ONDERNEMERS VOOR ONDERNEMERS

Bilts Nieuws

Ondernemers

29 augustus 2012

Uw onderneming naar de bedrijfsopvolger of naar de fiscus

Als ondernemer heeft u hard gewerkt om in uw bedrijf vermogen op te bouwen. Op het moment dat u uw bedrijf overdraagt aan de bedrijfsopvolger, wilt u dat dit vermogen bij uw opvolger terecht komt. U kunt een flinke belastingclaim voorkomen door gebruik te maken van gunstige fiscale faciliteiten.

Marcel Kingma Accon avm

U oefent uw bedrijf in een B.V.-structuur uit. Uw zoon werkt al enige tijd mee in het bedrijf (of is mede-ondernemer) en wil het bedrijf overnemen. U wilt het bedrijf aan uw zoon schenken zonder dat er veel vermogen (belasting) naar de fiscus gaat.

Bij een schenking (en bij vererving) dient er ruwweg 25% inkomstenbelasting te worden betaald over de waarde in het economisch verkeer van de aandelen.

Bovendien is de verkrijger hierover schenk- dan wel erfbelasting ver-

schuldigd. Dit kan leiden tot een forse belastingclaim!

Indien u gebruik wilt maken van de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten dient er sprake te zijn van ondernemingsvermogen (eventueel beleggingsvermogen kan slechts voor een heel klein deel 'meeliften'). Onder voor-

waarden kan de inkomstenbelastingclaim worden doorgeschoven naar de bedrijfsopvolger. Afrekening dient dan pas in de toekomst plaats te vinden door de bedrijfsopvolger. Voor de schenkbelasting geldt dat het ondernemingsvermogen voor de eerste € 1.006.000 (tarief 2012) volledig is vrijgesteld. Voor het overige ondernemingsvermogen geldt een vrijstelling van 83%.

Geconcludeerd kan worden dat de wet mogelijkheden biedt uw ondernemingsvermogen op de door u beoogde bedrijfsopvolger te laten overgaan, zonder een grote belastingclaim.

Overigens kan dit ook in geval van een eenmanszaak of een participatie in een vennootschap onder firma. Tijdige raadpleging van een specialist is raadzaam om te voorkomen dat uw vermogen toch in handen van de fiscus komt.

Meer informatie: m.kingma@acconavm.nl

KvK bijeenkomsten

HAAL MEER RENDEMENT
UIT UW WEBSITE

Aan bod komen o.a. manieren om zoekmachines slim te gebruiken, ideeën om uw site gebruikersvriendelijk te maken, de juiste teksten om bezoekers vast te houden en tools om te bepalen of uw website goed werkt.

datum 4 september
tijd 19.00 - 22.00 uur
locatie KvK Utrecht
kosten ja

Kijk voor meer info
en aanmelden op kvk.nl

Cijfers

Totaal aantal inschrijvingen bij
KvK in De Bilt 6.323

waarvan 2.837 Economisch actief

16 minder dan in juni

verenigingen 327

stichtingen 611

In juli zijn er 12 nieuwe inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel geregistreerd.

4 daarvan zijn starters

[bron: KvK]

84 jaar Autobedrijf de Rooij 'Geboren boven de smeerpuit'

Voor Eric de Rooij en zijn 4 jaar jongere broer Bas stond het van jongs af aan vast dat zij later het bedrijf van hun vader zouden overnemen. Ze groeiden op boven de zaak en op 8-jarige leeftijd werden de eerste auto's al door hun gewassen. Ze wisten niet beter dan dat ze later 'in de auto's' zouden gaan. Eric volgde een opleiding MTS autotechniek, Bas ging naar het IVA. De taken zijn gesplitst; Eric zorgt voor de in-/verkoop van de auto's en de garage, Bas runt het tankstation en is verantwoordelijk voor het facilitaire deel.

Bas en Eric voor de smeerpuit en onder het raam van hun ouderlijke woning.

Eric trad op 24-jarige leeftijd eerst in dienst van een autobedrijf in Lelystad om de fijne kneepjes van het vak buiten het familiebedrijf te leren. In 1996 stopte vader de Rooij en vanaf die tijd zwaaien de broers de scepter over het bedrijf. De Rooij is een zogenaamde VW/Audi servicedealer. Nieuwe auto's worden wel geleverd, maar die staan niet in de showroom. Eric hierover: 'Mijn vader was in zijn beginjaren niet echt merkvast. Rond 1950 verkocht hij Citroën en in de jaren '60 Ford. Maar vanaf 1974 ontdekte hij VW/Audi. Het blijft een sterk merk, ik verwacht niet dat we daar nog vanaf stappen. Maar zeg nooit nooit!'

DE TOEKOMST

Naast de normale bezigheden hebben de broers momenteel dagelijks een extra ritje om de voortgang van de bouw op Larenstein te bekijken. Eric: 'De enorme staalconstructie is zo goed als klaar, begin volgend jaar moet de overdekte doorrijwasstraat met stofzuigmogelijkheid operationeel zijn. Daarna volgt de inrichting van de showroom en werkplaats. Voor de afwerking maakt De Rooij graag gebruik van lokale bedrijven.

LANDWAART
SALADES - GROENTE - FRUIT - TRAITEUR

OOK VOOR
BEDRIJFSATERING
EN BUFFETTEN

Maertensplein 21a • 3738 GM Maartensdijk • Email: info@agf-landwaart.nl
Tel: 0346 - 211330 • Mob: 06 - 46388275 • Fax: 0346 - 562216

Gemeente De Bilt kent veel familiebedrijven waarvan sommigen al meer dan 50 jaar bestaan. Business Contact de Bilt (BCB) vond het een passend thema voor de Regiobijeenkomst die zij in juni organiseerde. De 9 familiebedrijven die lid zijn van de BCB nemen wij een voor een nader onder de loep.

Vroeger werd een nieuwe auto nog verwelkomd door de fanfare.

Eric: 'Het versterkt de lokale economie en je hebt daar toch een andere band mee dan met zo'n grote hallenbouwer. Vanaf 1 april willen we op Larenstein aan het werk. Later dat jaar volgt hopelijk het tankstation.'

Beide broers hebben 2 kinderen onder de 16 jaar. Met bedrijfsopvolging zijn ze nog niet echt bezig en auto's poetsen zit er zelfs voor de oudste dochter van Eric nog niet in. 'Laat ze zich eerst

maar op school concentreren, werken kan later nog wel.' Vader de Rooij volgt de ontwikkelingen trots vanaf de zijlijn en vindt ze net zo spannend als zijn zoons. Het is een gedurfde stap in deze tijd, maar de gemeente wilde ze graag weg hebben uit de woonkern en hielp ze een handje mee. 'En met voetbal, wielrennen en de Olympische Spelen gaan de gedachten weer even uit naar wat anders en bloeit de handel weer', weet Eric uit ervaring.

Basisschool en NSO flexibel

door Henk van de Bunt

Op maandag, dinsdag en donderdag maken ca. zestig kinderen van de Biltse Michael-basisschool gebruik van de naschoolse opvang (NSO), welke wordt georganiseerd door de Blauwe Okapi, een van de locaties van de Stichting Kinderopvang Nederland (SKON). Skon huurt van de school de benedenruimte, de bibliotheek en de speelplaats en zij huren een ruimte in het scoutinggebouw. Geconstateerd ruimtegebrek was aanleiding voor nader overleg en het vinden van een creatieve oplossing

De ruimte in de bibliotheek was verre van ideaal. Er was bovendien nog steeds een wachtlijst bij de NSO voor kinderen die met 4 jaar naar school gaan. Daarom is er aan het begin van het voorbije schooljaar contact gelegd met architectenbureau Stoom en de scholenkoepel Delta, waaronder de Michaelschool valt, hoe er in de toekomst voldoende NSO-plaatsen geboden kunnen worden voor schoolgaande kinderen.

Overdag

Basisscholen worden overdag tot ca. 15.00 uur goed gebruikt voor onderwijs. Daarna staan ontelbaar veel

vierkante meters leeg en ongebruikt. Veel faciliteiten, de vierkante meters en vaak een mooie buitenruimte van een school kunnen anders benut worden. Architectenbureau Stoom doet ruimtelijk onderzoek naar dubbelgebruik van basisscholen.

Dit architectenbureau ontwerpt z.g. 'schakellokalen': binnen korte tijd worden de klaslokalen 'geschakeld' in sfeer, kleur en ruimte van schoolonderwijsstand naar een aantrekkelijke naschoolse opvang en terug. Er worden meubels in het lokaal geplaatst die d.m.v. van duw-, trek- en schuifelementen van gebruik kunnen wisselen. Aan het begin van dit

schooljaar werd een werkgroep gevormd bestaande uit leerkrachten, de directeur en een vertegenwoordiger van het architectenbureau. Er werd een programma van eisen opgesteld waarin alle onderwijsvoorwaarden en de NSO-voorwaarden werden doorgenomen. Uitgangspunt was dat een leslokaal allereerst goed ingericht moet zijn voor onderwijs en daaraan worden de aanpassingen voor de NSO gekoppeld.

Intern

De twee lokalen van de groepen 8 werden in de zomervakantie aangepast. Het werd vooral een interne verbouwing door een interieurbouwer. De internetpagina van architectenbureau Stoom geeft een indruk verkregen hoe de bestemde klaslokalen na 15.00 uur worden geschakeld om er dan met de naschoolse opvang in te gaan. De leerkrachten van de groepen 8 hebben hun lokalen voorzien van de onderwijsmaterialen en het meubilair. Zowel leerlingen als leerkrachten moeten zich het systeem goed eigen maken. Vanaf 1 oktober neemt De Blauwe Okapi de 'schakelklassen' ook in gebruik. Bij de start van het nieuwe schooljaar zijn ouders uitgenodigd voor een bijeenkomst om het dubbelgebruik van de lokalen nader uit te leggen. Ook de Bilthovense Theresia(basis-)school heeft het concept inmiddels overgenomen.

In de bestemde klaslokalen wordt in vijf minuten rond 15.00 uur geschakeld om er dan met de naschoolse opvang in te kunnen gaan.

Masquerade komt met nog meer theater

door Guus Geebel

'Het gaat hartstikke goed', zegt artistiek leider Irene Jongbloets van Jeugdtheaterschool Masquerade. 'We hebben in het gebouw aan de Rembrandtlaan extra ruimte gekregen en kunnen daarom nu het aantal musicallessen uitbreiden.' Op 17 september starten de lessen weer en op 1 september is het Open Dag.

'Nieuw dit seizoen zijn de basisklassen musical voor kinderen vanaf acht jaar. Dat was tot nu toe vanaf elf jaar. Dit is mogelijk geworden door de extra ruimte in het gebouw. We starten dit seizoen, en dat is heel leuk, met vier lessen van een uur kleutertoneel voor vier en vijfjarigen, samen met de ouders. De docent die de lessen geeft vertelt dan een verhaal waarbij de ouders wanneer zij dat willen betrokken

kunnen worden als geluidenmaker of iets dergelijks. Het is een project van vier lessen met kostuums en muziek er bij. De lessen worden op vier zaterdagen van half elf tot half twaalf gegeven en als het goed werkt gaan we het vervolgen.'

Open Dag

Tijdens de Open Dag op 1 september geeft het Jeugdtheaterschoolteam van

13.00 tot 16.00 uur doorlopend informatie over het theateraanbod op alle niveaus. Er worden die dag twee open lessen gegeven met spel, beweging en muziek. Voor zes tot achtjarigen van 13.30 tot 14.30 uur en voor negen tot twaalfjarigen van 15.00 tot 16.00 uur. Jeugdtheaterschool Masquerade is nu nog gevestigd aan de Rembrandtlaan 9 in Bilthoven. Eind 2013 gaat de school naar het Cultureel en Educatief Centrum (CEC) aan de Melkweg in Bilthoven, waar samengewerkt gaat worden met het Kunstenhuis.

Plannen

'We hebben ook plannen om toneel voor volwassenen te gaan geven', vertelt Irene. Masquerade bestaat sinds 2001 en heeft ook een vestiging in Hollandsche Rading. 'Daar breiden we ook uit met een pre-productieklas, de voorbereiding voor het maken van een productie van een avondvullende voorstelling. Met een pre-productieklas ben je een jaar actief bezig met acteren.' De jeugdtheaterschool geeft verder les aan het voortgezet onderwijs, en doet schoolprojecten. Informatie is verder te vinden op www.jtsmasquerade.nl.

Productieklas 1 met de voorstelling Perron nul.

Dat wil ik 'effe' kwijt...

Mijn naam is Max en wil jullie graag iets vertellen en laten zien van mijn groentetuin. Ik heb al veel verbouwd, zoals sla, bloemkool, andijvie, radijsjes en broccoli. Het trotste ben ik op mijn zonnebloemen. Deze heb ik in het voorjaar zelf opgekweekt. Na onze vakantie waren de zonnebloemen heel groot geworden. De langste zonnebloem is nu 2,94 meter en alles is nog niet eens uitgegroeid.

Groeten van Max Elderhorst (8 jaar)

Max wil graag willen weten wie er nog meer van zulke grote zonnebloemen heeft om er misschien een wedstrijdje van te maken.

Gratis proefles

Kunstenhuis | Biltse Muziekschool

Na een succesvolle Open Dag op zondag 26 augustus, doet Kunstenhuis | Biltse Muziekschool het nog eens dunnetjes over op donderdag 30 augustus.

Vanaf 18.30 uur kunnen belangstellenden, jong en oud, voor accordeon, blokfluit, dwarsfluit, klarinet en cello een gratis introductieles krijgen. Een mooie gelegenheid een instrument uit te proberen. Het lesseizoen start op 31 augustus. De Biltse Muziekschool, onderdeel van Kunstenhuis De Bilt-Zeist, is gevestigd aan de Henrica van Erpweg 2 te De Bilt. Meer info: tel 030-2283026 of www.kunstenhuis.nl

Nieuw seizoen AMV Kids en SuperKids

De Koninklijke Biltse Harmonie start weer met de cursussen AMV Kids en SuperKids. De cursus SuperKids is voor leerlingen van groep 2 en 3 van de basisschool. Tijdens de lessen spelen, dansen en zingen de leerlingen een uur lang onder leiding van 2 docenten om de week op zaterdagochtend. Voordat de cursus van start gaat op 22 september is er op 15 september van 9.00 tot 10.00 uur nog een gratis proefles.

De tweede cursus die de KBH organiseert is AMV Kids voor leerlingen uit groep 4 van de basisschool. Naast kennismaken met het notenbeeld leren de AMV Kids spelen op een xylofoon en blokfluit. Voor de AMV lessen is er een gratis proefles, tevens de eerste les van de cursus, op 5 september van 16.00 tot 16.45 uur.

De SuperKids en AMV Kids lessen worden gegeven in gebouw 'De Harmonie' aan de Jasmijnstraat in De Bilt op woensdagmiddag (AMV) en zaterdagochtend (SuperKids). Meer informatie via Petra van de Wijngaard (tel. 030 2201415). Aanmelden voor de proefles of de cursussen op secretaris@biltseharmonie.nl of kijk op www.biltseharmonie.nl.

Overvliegen Scouting Ben Labre

De Biltse Scoutinggroep Ben Labre startte het nieuwe seizoen met een heel oude traditie: het overvliegen van een deel van hun leden. Een gezellig spektakel met het nodige duwen en trekken. Want je gaat niet zo maar naar een hogere groep.

Wie meer wil weten over Scoutinggroep Ben Labre kan op 8 september naar de informatiestand op verenigingenmarkt op de Burgemeester de Withstraat komen. Of kijk anders op www.benlabre.nl.

Centrals verliezen, ondanks vier keer winst!

Centrals Dames 1 heeft de afgelopen weken 4 keer gewonnen, maar de laatste van de 5 ging verloren, waardoor kampioen worden van de Overgangsklasse heel moeilijk zal worden. Centrals zal alle wedstrijden moeten winnen, terwijl Robur tenminste 1 keer moet verliezen om gelijk te komen

Zaterdag 19 augustus startte Centrals heel goed, door Pirates twee keer te verslaan, met 4-0 en met 5-2. De omstandigheden waren zwaar, zo'n 35 graden in de volle zon, ook in de zinken dug-out. Pitcher Andrea Lindgren gooide een degelijke wedstrijd, terwijl de pitcher van Pirates zeer wisselvallig gooide. De tweede wedstrijd begon slecht voor Centrals. Pitcher Eva Voortman had moeite met de eerste slagvrouwen, terwijl het veld ook niet alert was, 2-0 achter. Het herstel volgde snel, via 4-2 werd het 5-2 in de 5e inning. Voortman werd bevangen door de warmte, pitcher Lindsey Vnderlugt maakt het werk knap af. Kortom de volle winst van deze directe concurrent.

Zondag 20 augustus werd nog een inhaalwedstrijd gespeeld tegen Ban Topa. Het was nog heter dan zaterdag, maar er werd nu wel thuis gespeeld.

De eerste inning was "een ramp" voor Centrals. Ban Topa verraste door onmiddellijk te gaan stoten (de bal niet slaan, maar neerleggen op het veld); door het te traag verwerken van catcher en derde honkvrouw, bereikten men tot twee keer toe het eerste honk. Het vervolgens twee keer slecht aangooien, deed de rest: 0-3. Het team, met pitcher Voortman herstelde zich snel; in de tweede inning was het alweer 3-3. Er werd door een deel van het team goed geslagen. In de vierde en vijfde inning, werd het 4-3, resp., 5-3. Pitcher Vanderlugt maakt het karwei degelijk af.

Afgelopen zaterdag kwam koploper Robur op bezoek. Het was tenminste 15 graden verschil in temperatuur, terwijl de wedstrijden ook een half uur later begonnen door een forse regenbui. Het werd een uitstekende eerste wedstrijd voor Centrals. Op

een honkslag van Sarah van der Meire, scoorde Nadia Bron, terwijl Eva Voortman met een 3-honkslag drie speelsters binnen sloeg, 4-0. Daarna werd het resp., 5-5- en 6-0. Een klinkende overwinning! Maar het venijn zat deze middag in het einde van de tweede wedstrijd. Het was na de reguliere speeltijd van 7 innings, 0-0, kortom een tiebreak. Het werd vervolgens 1-0 voor Robur, maar het werd gelijk, doordat Voortman opnieuw een 3-honkslag sloeg, 1-1. In de 9e inning verspeelde Centrals door eigen geknoei de wedstrijd.

Het laatste verlies betekent dat Central op zes punten van Robur blijft, maar doordat Pirates een keer verloor, Centrals ook 5 punten voorstaat op Pirates. De tweede plaats kan zeker nog, maar er zal nog behoorlijk geknokt moeten worden, voordat we om een plaats in de hoofdklasse kunnen spelen, tegen UVV of Twins.

Start nieuw seizoen DOS

De selectie van DOS heeft er een intensief oefenprogramma opzitten met diverse trainingen en vier oefenwedstrijden. Dit jaar staat het eerste team onder leiding van trainer/coach, Berry van de Broek.

Na de derde oefenwedstrijd tegen het één klasse hoger spelende Viking in Wijk bij Duurstede, werd afgelopen zaterdag het eerste team bekend gemaakt. Het heren kwartet is hetzelfde als het afgelopen seizoen. Bij de dames keren Marcella Bouwman en Marjolein van Zijtveld na een blessureperiode terug in het eerste team. Zij nemen de plaats in van Fieke van Klaren die een studiereis maakt in Australië en Dagmar Noordermeer die nu in het tweede team speelt.

Dinsdag 30 augustus werd de laatste oefenwedstrijd tegen Luno gespeeld en na nog een training start de competitie zaterdag met een uitwedstrijd tegen DKOD. Een onbekende tegenstander voor DOS. DKOD kende vorig seizoen wisselende prestaties met een promotie in de zaal naar de 2e klasse en een degradatie op het veld naar de 3e klasse. DKOD wil dit

Dit jaar staat het eerste team onder leiding van trainer/coach, Berry van de Broek.

seizoen het verloren terrein weer terugpakken. DOS is vorig seizoen als derde geëindigd op het veld en wil dit

seizoen deze prestatie graag verbeteren. Een mooi affiche voor de eerste wedstrijd van het seizoen.

Laatste keer Zomerbridge

Op 23 augustus jl. waren er op het Zomerbridge in Hollandsche Rading weer 30 paren naar het Dorpshuis in Hollandsche Rading gekomen. Winnaar in de A-lijn werden Bert + Lia Smits (67,01%), gevolgd door Josje Veringa + Peter Weisz (62,50%) en Job Broers + Jan Pauwels met 60,07%. In de B-lijn zegevierden Tine van Ginkel + Nans Lelie (64,86%), gevolgd door Wim van Kessel + Ad Visser (61,59%) en Dave + Jet van Beek Calkoen met 59,58%.

Zomerbridge is een persoonlijke competitie. Van diegenen die tot en met 23 augustus tenminste zeven keer hebben deelgenomen werd een ranglijst bijgehouden en werd een gemiddelde bepaald van de beste zeven resultaten. Zowel Erik Polders als Nico

Verhaar zijn beide lid van BCC'-86 en werden overtuigd winnaar van het Zomerbridge 2012 met 62,10%. Trees van Doorn en Jan van der Heide van de organiserende vereniging volgden met 59,46%.

Laatste avond

Op 30 augustus a.s. tijdens de laatste afsluitende avond van Zomerbridge 2012 zal de wisseltrofee worden uitgereikt. Voor deze afsluitende avond met vrij (Zomer-)bridge zijn de kosten van deelname € 2,00 per persoon per avond voor niet-leden. Vooraf aanmelden van zowel leden als niet-leden per paar wordt dringend geadviseerd en kan bij voorkeur per e-mail naar bhollandscherading@gmail.com of telefonisch naar 06 26947689. [HvdB]

Op zijn Midgetgolfbaan aan de Julianalaan in Bilthoven genieten v.l.n.r. bridgepartner Nico Verhaar en Erik Polders nog even na van de eindoverwinning in het Zomerbridge 2012.

7 x regiokampioen Utrecht

Gemeente De Bilt telt nog meer hippische regiokampioenen. Ook Kim van der Horst (13) behaalde de titel Regiokampioen in het L springen met haar paard Deka R.Elmi. Ook Kim zal de regio vertegenwoordigen op de Nederlandse Kampioenschappen in Ermelo die voor de paarden op 8 september a.s. verreden worden. Dit is niet de eerste keer dat Kim deelneemt aan de Nederlandse Kampioenschappen, zij is al zes keer eerder voor de provincie Utrecht uitgekomen op deze kampioenschappen. Toch wordt het 8 september erg spannend, omdat dit voor Kim de eerste keer wordt dat zij tussen de paarden deel zal nemen. De voorgaande zes keer kwam zij met haar pony's. Kim van Horst traint dagelijks haar paarden op Stal van Brenk, het terrein van haar ouders. Naast het springen rijdt Kim ook wedstrijden in de dressuur en SGW.

Kim met haar paard Deka R.Elmi.

Wat zal de eerste zet zijn

Vanaf 31 augustus a.s. is het Open Kampioenschap Schaken De Bilt in het Cultureel centrum H.F. Witte Henri Dunantplein 4 te De Bilt. De Biltse Schaakvereniging D.B.C. zal schaaktrainingen geven in het cultureel centrum voor iedereen die wil leren schaken of er beter in wil worden. Jong en oud kunnen gratis 3x meedoen aan de workshops en krijgen een kijkje achter de schermen van het spannende schaakkampioenschap.

De schaaktrainingen zijn op vrijdagavond 31 augustus en op 7 september en de laatste 14 september, om 18.30 t/m 19.30 uur. Meld je aan via wedstrijdleaderintern@dbcschaak.nl of kijk op dbcschaak.nl. De grote collectie schaakboeken kan in het Culturele centrum alle dagen worden gebruikt.

BCC-86 en het nieuwe seizoen

Op 29 augustus start het nieuwe seizoen van bridgeclub BCC-86 met de openingsdrive. Op 5 september gaat de nieuwe competitie (parenbridge) van start. Er is plaats voor nieuwe leden.

Plezier in het spel en serieuze competitie gaan hand in hand. BCC-86 is aangesloten bij de Nederlandse Bridge Bond. De spelavond is op woensdag in De Schakel (achter de kerk), Soestdijkseweg-Zuid 49b in De Bilt, vanaf 19.30 uur (zaal open om 19.00 uur). Belangstellenden (u hoeft niet direct lid te worden, maar kunt eerst een paar keer meespelen) kunnen contact opnemen met Els van den Berg, tel.030 2281581 of Wim Westland, tel.030 2251012.

30 minuten fitness voor vrouwen

Curves

Hessenweg 9 • De Bilt
030-2746772 • www.curves.nl

zaterdag
1 september
aanvang: 15.00 uur

wedstrijdbal
beschikbaar gesteld door:

**VOLVO
VERKERK**

FC DE BILT

LOPIK

De rode geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft in het Noorderpark

door Geert Boersma en Henk van de Bunt

Het artikel met foto over de rode Amerikaanse rivierkreeft in de Vierklank van vorige week bracht veel reacties teweeg met ondersteunende foto's en literatuur. De reacties bevestigen dat deze kreeft zich niet alleen in de eendenkooi thuis voelt maar in het gehele Noorderpark en daarbuiten. Wanneer wij de verschillende reacties aan de inzenders voorleggen steken er ook verschillen van inzicht de kop op.

J.C. Vendrik uit Westbroek: 'Op de foto staat een geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft. Dat is eenvoudig te zien aan de knobbels die zichtbaar zijn op de linker klauw. Dat de Europese rivierkreeft uit Nederland en vele andere landen zo goed als verdwenen is komt niet zoals u ten onrechte schrijft door vervuilingen en kanalisatie, maar simpel door het feit dat de exotische rivierkreeften zoals de hier afgebeelde Amerikaanse, drager zijn van het kreeftenvirus waar zij zelf immuun voor zijn. De Europese rivierkreeft is daarvoor niet immuun en gaat er dus aan dood. In de Westbroekse zoden dreigen de Amerikaanse rivierkreeften een ware plaag te worden wat zichtbaar wordt als je overdags rivierkreeften in tuinen en zelfs over straat ziet lopen. Er zijn er dan domweg te veel en ze vertrekken omdat ze anders door hun soortgenoten worden opgevreten. Het grote nadeel van deze zich mateloos voortplantende schaaldieren is dat zij andere soorten waterbewoners, waaronder alle vissen, doen uitsterven. Daarnaast kunnen zij moeiteloos overschakelen van dierlijk op plantaardig voedsel, wat ertoe leidt dat er in sommige sloten géén waterplanten meer voorkomen. Tevens dragen zij bij aan het versneld oxideren van veen doordat zij daar gaten in maken. Het is dus erg belangrijk dat deze exoten zo snel mogelijk grondig bestreden worden.

Pan

Bart Specken uit De Bilt is bioloog bij Waternet; het waterschap Amstel, Gooi en Vecht: 'De kreeft waarvan in De Vierklank

Bioloog Bart Specken uit De Bilt.

een mooie foto staat is inderdaad een Rode Amerikaanse rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is als gevolg van een ziekte (de kreeftenpest) nagenoeg overal in Nederland uitgestorven. Niet door vervuiling en kanalisatie van beken. Naast de Rode Amerikaanse rivierkreeft, die veel in het Vechtplassengebied voorkomt, zijn er meer dan 5 andere soorten rivierkreeften in Nederland waargenomen. De Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft is daarvan het meest verspreid over Nederland, maar leeft wat meer verscholen in grotere wateren als rivieren, meren en plassen. De Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft komt veelvuldig voor in het westen van de provincie Utrecht en is soms massaal waar te nemen in poldersloten, net als de Rode Amerikaanse rivierkreeft die voornamelijk in Zuid Holland en de Vechtstreek voorkomt.

De beste tijd om ze te zien is regenachtige dagen in augustus/september. Dan kun je ze over straat zien lopen zoekend naar nieuwe leefgebieden. De Amerikaanse rivierkreeft wordt beschouwd als een plaagsoort. In groten getale kan het diertje het leven in een sloot aardig verstoren, door het eten van waterdieren en planten. Plaagsoorten zijn niet bij de wet beschermd. Maar je mag ze niet vangen met fuiken e.d. Daarvoor heb je een vergunning nodig. Wanneer je er een of meer ziet lopen mag je ze wel pakken en thuis in de pan stoppen. Natuurlijk mag je ook plaagsoorten geen onnodig leed toebrengen'.

Mand

Max uit Groenekan: 'In 2009 bezocht een volwassen rivierkreeft onze achtertuin in Groenekan. Het beestje was minstens 15 cm lang en wat internetonderzoek destijds wees ook in de richting van de Amerikaanse rivierkreeft. Een onverklaarbaar gat in het witte zand tegen de walbeschoeiing achter in onze tuin, wekte mijn interesse. Ik ben gaan graven en trof na enkele tientallen centimeters een levend wezentje aan. Na voorzichtig steeds meer zand verwijderd te hebben, bleek het om een kreeft te gaan. Hoe meer zand ik verwijderde, hoe groter het diertje werd. Uiteindelijk heb ik het beestje helemaal kunnen uitgraven en in een rieten mand kunnen lokken. Na wat spoelen in de sloot kwam er een prachtige kreeft tevoorschijn. Na de shoot hebben we hem, ondanks zijn slechte naam, toch maar weer teruggezet in de sloot. Hij is niet meer waargenomen sindsdien.

Blauwkapel

Anne Holvast (Blauwkapel): 'De afgelopen vijf jaar hebben we bij vijf gelegenheden een Amerikaanse rivierkreeft in onze tuin aangetroffen. Eén keer zelfs twee tegelijk. Eén keer waren het de restanten, een vogel had blijkbaar de kreeft onderschept. De laatste twee hebben we opgegeten, ze waren lekker! Opmerkelijk was dat alle vondsten buiten het water waren. De eerste keer heb ik via internet en een specialist vastgesteld dat het om de Amerikaanse rivierkreeft ging. Op internet werd gemeld dat de kreeft bezig was aan een snelle opmars en dat verwacht werd dat het een plaag zou worden. Ik verwachtte dan ook dat de kreeft zich in onze twee vijvers en sloot snel zou vermenigvuldigen, maar niets daarvan. De laatste twee jaar zijn er geen meer waargenomen'.

Omgeving

Hans van Genderen uit Bilthoven runt een Adviesbureau voor natuurwetenschappen in Bilthoven: 'De afgebeelde rivierkreeft is inderdaad vrijwel zeker een rode Amerikaanse rivierkreeft. Deze soort heb ik op verschillende plaatsen in de omgeving waargenomen. Enkele jaren geleden is de verspreiding van de rivierkreeftensoorten in Nederland nader onder-

Anne Holvast met zijn kleinkinderen op de plaats waar hij de kreeften waarnam.

zoekt. Ik heb daar ook aan meegedaan en daartoe twee plaatsen in de Eem-polder bemonsterd. Ik heb toen echter geen kreeften gevonden. De rode Amerikaanse rivierkreeft wordt ook vaak buiten het water waargenomen. Met vochtig weer trekken ze over land naar ander water. Met de dreigende beweging van de scharen maken ze veel indruk op passanten, zelfs honden raken geïmponeerd en blijven op afstand.

Hoewel het op het eerste gezicht een interessante verrijking van de Nederlandse fauna lijkt hebben deze exoten kans gezien zich min of meer als een plaag te ontwikkelen. Vissers vangen plaatselijk grote aantallen in hun fuiken. In een enkel geval wordt de vangst weer verkocht. De rivierkreeften hebben plaatselijk waarschijnlijk een groot effect op de visstand. Ze nuttigen zowel de waterplanten als

het viskuit. Sportvisserij Nederland' gevestigd in Bilthoven heeft in verband met deze schade ook onderzoek ondersteund en/of laten verrichten. Het uitzetten van een aantal van deze exotische kreeften is inmiddels via de visserijwetgeving verboden. Je zou verwachten dat het vangen van deze "schadelijke exoten" aangemoedigd werd, maar daarbij zijn ook tal van wettelijke beperkingen van kracht. Kortom: Een fraai en interessant beest waarvan de aanwezigheid in ons land met gemengde gevoelens bekeken moet worden.

Rode gevaar

En tenslotte de mooie foto van Lex van Boetzelaer: een fuut met inheemse zoetwaterkreeft, genomen op de Loosdrechtse Plassen, laat zien dat het 'rode gevaar' nog niet overal heeft toegeslagen.

Hebbes!

Een exemplaar uit 2010 uit Maartensdijk.

De rieten mand is echt een flinke mand, van ongeveer 40-50cm hoog. Op de foto is echt de dreigende houding van het beest goed te zien, met zijn scharen in de aanslag om terug te knippen!

Restaurant FLOYDS
Gespecialiseerd in elke feestgelegenheid
Voor meer informatie of uw reservering:
Noodweg 35, 1213 PW Hilversum
035-5771267 www.restaurantfloyds.nl

Dorpsbistro 0346 - 218821
Dorpsbistro 'Naast de Buren'

Woe. 29-8	Hollandse eendenborst met sinaasappelsaus	11,00
Do. 30-8	of Zeebanket met groenten ratatouille	incl. kopje koffie
Vrij. 31-8		
Woe. 5-9	Biefstuk met champignonsaus	11,00
Do. 6-9	of Zalmfilet met kappertjessaus	incl. kopje koffie
Vrij. 7-9		

Vrijdag 7 september "BORRELAVOND" v.a. 21.30 uur
Groenekanseweg 168, Groenekan www.naastdeburen.nl